

- **rozhodnutí České národní banky č.j. 2022/110707/570 ze dne 31. října 2022, sp.zn. Sp/2020/126/573**

Sekce licenčních a sankčních řízení

V Praze dne 31. října 2022
Č.j. 2022 / 110707 / 570
Ke sp. zn. Sp/2020/126/573
Počet stran: 38

ROZHODNUTÍ

Česká národní banka (dále též „**správní orgán**“) jako orgán dohledu nad finančním trhem podle zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, a orgán dohledu nad oblastí poskytování spotřebitelských úvěrů podle zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o spotřebitelském úvěru**“), rozhodla v řízení vedeném podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**správní řád**“) a zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**přestupkový zákon**“), se společností Kontex Trade International s.r.o., IČO 248 27 061, Na okruhu 488/27, 142 00 Praha 4 – Písnice, zastoupenou advokátem [REDAKCE], ev. č. ČAK [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], takto:

A.

Společnost Kontex Trade International s.r.o., IČO 248 27 061, Na okruhu 488/27, 142 00 Praha 4 – Písnice, jako nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru, se uznává vinnou, že

- (i) **v období ode dne 17.4.2018 do dne 29.5.2019 nepoživovala a neuchovávala dokumenty nebo jiné záznamy týkající se posuzování úvěruschopnosti spotřebitele v rozsahu nezbytném pro hodnověrné osvědčení řádného plnění jejich povinností, neboť z relevantního kontrolního vzorku 42 úvěrových případů bylo zjištěno, že**
- a) **v období ode dne 17.4.2018 do dne 29.5.2019 nedoložila, na základě jakých informací došlo ke změně ve formuláři *Profil klienta*, který obsahuje rozhodující informace pro posouzení úvěruschopnosti spotřebitele, když jako zdroj pro rekonstrukci procesu posouzení úvěruschopnosti označila**
- **ve 14 úvěrových případech data z modulu *Knihy činnosti*, která jsou vedena ve formě logů a nejsou tak zpětně rekonstruovatelná**
 - **a v dalších 10 úvěrových případech předložila neúplné údaje z modulu *Protokol o změně dat klienta*,**
- b) **v období ode dne 17.4.2018 do dne 22.6.2018 nearchivovala záznamy telefonických hovorů k 20 úvěrovým případům;**
- (ii) **v období ode dne 23.4.2018 do dne 2.10.2019 před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru řádně neposuzovala úvěruschopnost jednotlivých**

spotřebitelů na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když

- a) v 6 případech z prověřovaného vzorku 18 úvěrových případů byly schváleny žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru bez nezbytných podkladů dokládajících deklarované příjmy spotřebitelů, neboť ve 3 úvěrových případech [redacted] (sml. č. [redacted] ze dne 30.5.2019, sml. č. [redacted] ze dne 13.6.2019, sml. č. [redacted] ze dne 30.9.2019) a v úvěrovém případě [redacted] (sml. č. [redacted] ze dne 2.10.2019) neměla k dispozici aktuální doklady osvědčující jejich příjem, v případě [redacted] (sml. č. [redacted] ze dne 6.6.2018) vycházela z příjmu, který nevyplýval z informací, kterými disponovala, a v případě [redacted] (sml. č. [redacted] ze dne 29.5.2018) nedoložila, jak stanovila výši jejího příjmu, když z pracovní smlouvy, kterou disponovala, vyplývala pouze hodinová mzda;
- b) v období ode dne 23.4.2018 do dne 2.10.2019 vycházela v celém prověřovaném vzorku 18 úvěrových případů z deklarovaných tvrzení jednotlivých spotřebitelů o výši závazků, které ověřovala pouze nahlížením do úvěrového registru EUCB, jehož účastníky byl jen značně omezený počet 13 úvěrových společností, a dále vycházela v celém prověřovaném vzorku 18 úvěrových případů pouze z deklarovaných tvrzení jednotlivých spotřebitelů o výši jejich výdajů, aniž by tato tvrzení ověřovala, a přestože ve 4 případech, tj. v případech [redacted] (sml. č. [redacted] ze dne 26.2.2019), [redacted] (sml. č. [redacted] ze dne 23.4.2018), [redacted] (sml. č. [redacted] ze dne 21.5.2018) a [redacted] (sml. č. [redacted] ze dne 6.6.2018), měla k dispozici doklady, z nichž mohla ověřit měsíční výdaje a měsíční splátky ze stávajících dluhů spotřebitele, včetně nově načerpaných úvěrů, tyto informace žádným způsobem nezohlednila;
- c) v 5 případech z relevantního kontrolního vzorku 42 úvěrových případů a dále ve 2 úvěrových případech, na něž se v důsledku prodloužení původně bezúplatné smlouvy rovněž aplikovaly povinnosti zákona o spotřebitelském úvěru, tj. v případech [redacted] (sml. č. [redacted] ze dne 30.5.2018), [redacted] (sml. č. [redacted] ze dne 13.6.2018), [redacted] (sml. č. [redacted] ze dne 22.7.2018), [redacted] (sml. č. [redacted] ze dne 19.3.2019), [redacted] (sml. č. [redacted] ze dne 29.10.2018), [redacted] (sml. č. [redacted] ze dne 4.6.2019) a [redacted] (sml. č. [redacted] ze dne 4.6.2018), řádně neposuzovala před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru, kterou se formou dodatku prodlužovala doba splatnosti spotřebitelského úvěru, úvěruschopnost jednotlivých spotřebitelů, když při rozhodování o prodloužení doby splatnosti spotřebitelského úvěru nahlížela pouze do registru EUCB,

t e d y p o r u š i l a

- (i) ustanovení § 78 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru ve spojení s ustanovením § 78 odst. 2 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru;
- (ii) ustanovení § 86 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru,

č í m ž s e d o p u s t í l a

- (i) přestupku podle ustanovení § 153 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru;
- (ii) přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru,

z a c o ž s e j í u k l á d á

podle ustanovení § 154 odst. 3 písm. c) zákona o spotřebitelském úvěru pokuta ve výši 2 000 000 Kč (slovy dva miliony korun českých). Pokutu je společnost Kontex Trade International s.r.o., IČO 248 27 061, Na okruhu 488/27, 142 00 Praha 4 – Písnice, povinna zaplatit do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Celního úřadu pro hlavní město Prahu, který je vedený u České národní banky, č. 3754-67724011/0710, konstantní symbol 1148 a variabilní symbol je identifikační číslo plátce.

B.

Společnosti Kontex Trade International s.r.o., IČO 248 27 061, Na okruhu 488/27, 142 00 Praha 4 – Písnice, se podle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu ve vazbě na ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění vyhlášky č. 112/2017 Sb., ukládá náhrada nákladů řízení, které vyvolala porušením své právní povinnosti, ve výši 1 000 Kč (slovy jeden tisíc korun českých). Paušální náhradu nákladů řízení je společnost Kontex Trade International s.r.o., IČO 248 27 061, Na okruhu 488/27, 142 00 Praha 4 – Písnice, povinna zaplatit do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet České národní banky, č. 115-69193891/0710, konstantní symbol 1148 a variabilní symbol je identifikační číslo plátce.

O D Ů V O D N Ě N Í

Identifikace účastníka řízení

1. Společnost Kontex Trade International s.r.o., IČO 248 27 061, Na okruhu 488/27, 142 00 Praha 4 – Písnice (dále jen „účastník řízení“), je ode dne 1.4.2011 zapsána v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl C, vložka 177989.¹
2. Účastník řízení je ode dne 19.4.2018 nebankovním poskytovatelem spotřebitelského úvěru ve smyslu zákona o spotřebitelském úvěru.

Postup před zahájením správního řízení

3. Dne 26.9.2019 bylo účastníku řízení doručeno Oznámení o zahájení kontroly č.j. 2019/100038/CNB/650 ze dne 26.9.2019², kterým byla u účastníka řízení zahájena kontrola podle ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Kontrola“).

¹ Spis č.l. 1-6 a dostupné na: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=397509&typ=PLATNY>.

² Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2019_100038_CNB_650_oznameni_o_zahajeni_kontroly.pdf.

4. Předmětem Kontroly bylo prověření dodržování právních předpisů účastníkem řízení v oblasti výkonu činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru.
5. V rámci Kontroly byly u účastníka řízení identifikovány níže uvedené skutečnosti, které představují porušení povinností uložených zákonem o spotřebitelském úvěru.
6. O zjištěních, k nimž správní orgán dospěl v rámci Kontroly, byl pořízen protokol o kontrole č.j. 2020/021825/CNB/650 ze dne 6.2.2020 (dále jen „Protokol o kontrole“)³, který byl doručen do datové schránky účastníka řízení dne 10.2.2020⁴.
7. Dne 12.2.2020 doručil účastník řízení správnímu orgánu námitky proti Protokolu o kontrole č.j. 2020/025644/CNB/650 ze dne 11.2.2020⁵, kdy součástí tohoto dokumentu byla vyjádření účastníka řízení ke kontrolním zjištěním. Námitky účastníka řízení proti Protokolu o kontrole byly vypořádány rozhodnutím správního orgánu č.j. 2020/038327/CNB/650 ze dne 9.3.2020⁶, které bylo doručeno fikcí do datové schránky účastníka řízení dne 22.3.2020⁷.
8. Dne 24.3.2020 pod č.j. 2020/044600/CNB/650⁸ doručil účastník řízení správnímu orgánu nápravná opatření, která však správní orgán považuje za nedostatečná, nekonkrétní nebo za nedoložená, přičemž účastník řízení zároveň informoval o pozastavení jeho činnosti.

Průběh správního řízení

9. Správní orgán vydal dne 30.6.2022 pod č.j. 2022/64857/570 příkaz (dále jen „Příkaz“), který byl doručen do datové schránky účastníka řízení téhož dne.⁹ Příkazem byla účastníku řízení uložena pokuta ve výši 2 000 000 Kč za porušení některých povinností ve smyslu zákona o spotřebitelském úvěru.
10. Účastník řízení podal proti Příkazu dne 1.7.2022 pod č.j. 2022/69724/570 blanketní odpor ze dne 1.7.2022¹⁰ a uvedl, že jej doplní nejpozději dne 31.7.2022, a to v souvislosti s revizí spisové dokumentace.
11. Správní orgán dne 12.7.2022 pod č.j. 2022/71798/570 obdržel plnou moc platnou ode dne 1.7.2022¹¹ k právnímu zastoupení účastníka řízení advokátem [redacted], ev. č. ČAK [redacted], se sídlem [redacted] (dále jen „právní zástupce“).
12. Správní orgán dne 1.8.2022 obdržel pod č.j. 2022/77520/570 odůvodnění odporu účastníka řízení s žádostí o konání ústního jednání a o poskytnutí výhody splátek uložené pokuty (dále jen „Vyjádření účastníka řízení“).¹²
13. Správní orgán dne 4.8.2022 pod č.j. 2022/78736/570 zaslal účastníku řízení přípis Sdělení správního orgánu k odporu účastníka řízení a výzva k seznámení s podklady ze dne 4.8.2022¹³, kterým správní orgán vyzval účastníka řízení k doplnění důvodů, pro které

³ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2020_021825_CNB_650_protokol_o_kontrole.pdf.

⁴ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2020_021825_CNB_650_doručenka.zfo.

⁵ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2019_031405_CNB_650_námitky_proti_protokolu_o_kontrole.zfo, příloha: Námitky proti protokolu o kontrole - poznámky - finální 18.3.2019.pdf.

⁶ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2019_040721_CNB_650_Rozhodnuti_o_namitkach_[redacted].pdf.

⁷ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2019_040721_CNB_650_Rozhodnuti_o_namitkach_[redacted]_doručenka.zfo.

⁸ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2020_044600_CNB_650_nápravná_opatření.zfo.

⁹ Spis č.l. 9-39.

¹⁰ Spis č.l. 40-42.

¹¹ Spis č.l. 43-44.

¹² Spis č.l. 45-49.

¹³ Spis č.l. 50-52.

spatřuje nezbytnost konání ústního jednání, a dále účastníka vyzval k uplatnění možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, resp. nahlédnutí do spisu vedeného pod sp. zn. Sp/2020/126/573.

14. Účastník řízení důvody pro konání ústního jednání nedoplnil, nicméně skrze svého právního zástupce dne 9.8.2022 nahlédl do spisu vedeného pod sp. zn. Sp/2020/126/573, o čemž byl pořízen Protokol o nahlížení do spisu ze dne 9.8.2022 pod č.j. 2022/80001/570, dle kterého právní zástupce účastníka řízení nevnesl žádné návrhy ani nepředal žádné podklady, pouze byly pořízeny kopie CD nosičů z č.l. 7 a 8 příslušného spisu.¹⁴

Rozhodná právní úprava

15. Článek 40 odst. 6 usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod (dále též „Listina“) upravuje zásadu zákazu retroaktivity, která je plně aplikovatelná i v oblasti přestupkového řízení, a která stanovuje, že trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán; pozdějšího zákona se použije, je-li to pro pachatele příznivější. Právní úprava rozhodná pro posouzení jednání účastníka řízení je obsažena v zákoně o spotřebitelském úvěru.
16. Zákon č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, byl několikrát novelizován, naposledy s účinností ode dne 29.5.2022. Na základě porovnání jednotlivých znění uvedeného zákona správní orgán konstatuje, že novelizovaný zákon není v relevantních ustanoveních pro účastníka řízení příznivější, když zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností v oblasti posuzování úvěruschopnosti spotřebitele a uchovávání dokumentů a záznamů, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku.

Posouzení promlčení

17. Odpovědnost za přestupek se v souladu s ustanovením § 2 odst. 1 přestupkového zákona posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Dle ustanovení § 2 odst. 2 přestupkového zákona platí, že přestupek byl spáchán v době, kdy pachatel konal nebo v případě opomenutí byl povinen konat, přičemž není rozhodující, kdy následek nastal nebo měl nastat. Dle ustanovení § 31 odst. 1 přestupkového zákona platí, že promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku.
18. Správní orgán se zabýval skutečností, zda nedošlo k zániku odpovědnosti účastníka řízení za některé přestupky. V této souvislosti správní orgán konstatuje, že rozhodnutí bylo vydáno včas a nedošlo k prekluzi odpovědnosti za předmětné skutky uvedené ve výroku rozhodnutí. K zániku odpovědnosti podle ustanovení § 30 přestupkového zákona ve spojení se speciálním ustanovením § 46e odst. 3 zákona o České národní bance nedošlo, neboť promlčecí doba činí 5 let ode dne následujícího po dni spáchání přestupku a současně v posuzovaném případě došlo zahájením správního řízení dne 30.6.2022, tj. vydáním Příkazu, ve smyslu ustanovení § 32 odst. 2 přestupkového zákona k přerušení promlčecí doby.

Skutková zjištění a právní kvalifikace

19. Předmětem tohoto řízení jsou Kontrolou zjištěné nedostatky v oblasti uchovávání

¹⁴ Spis č.l. 62-65.

dokumentů a záznamů (i) a v oblasti posuzování úvěruschopnosti spotřebitele (ii), a to za období ode dne 19.4.2018, kdy Česká národní banka udělila účastníkovi řízení oprávnění k činnosti nebankovního poskytovatele spotřebitelských úvěrů, do ukončení kontrolovaného období, tj. do dne 2.10.2019.

20. Účastník řízení poskytuje spotřebitelské úvěry, které jsou nabízeny prostřednictvím internetových stránek účastníka řízení <https://pujcka7.cz> a <https://uverka.cz>¹⁵ a zároveň také prostřednictvím samostatných zprostředkovatelů spotřebitelského úvěru.
21. Účastník řízení k datu zahájení Kontroly dne 26.9.2019 nabízel jediný produkt „Půjčka 7“, tj. spotřebitelské úvěry do výše 20 000 Kč na dobu až 90 dní a do června 2019 zároveň nabízel produkt „Úvěrka“, tj. spotřebitelské úvěry do výše 40 000 Kč na dobu až 12 měsíců¹⁶.
22. V rámci Kontroly byl účastník řízení vyzván k předložení seznamu všech uzavřených smluv o spotřebitelském úvěru za kontrolované období, tj. ode dne 19.4.2018 do dne 2.10.2019, přičemž byl účastník řízení správním orgánem třikrát vyzván k opravě tohoto seznamu, a to z důvodu nelogických vazeb a dalších nesrovnalostí v něm zjištěných. Počet smluv o spotřebitelském úvěru se v jednotlivých čtyřech předložených verzích seznamu výrazně lišil (34 552 smluv, 31 882 smluv, 15 015 smluv a 17 055 smluv)¹⁷.
23. V rámci Kontroly byly nejprve vyžádány 3 smlouvy o spotřebitelském úvěru vybrané přímo z CRM¹⁸ účastníka řízení, a to smlouva č. [redacted], smlouva č. [redacted] a smlouva č. [redacted].¹⁹ Dále byl vyžádán vzorek 47 smluv o spotřebitelském úvěru a všech dokumentů s nimi souvisejících²⁰, celkem tedy bylo vyžádáno 50 smluv o spotřebitelském úvěru a související dokumentace obsažených v Tabulce č. 1 (dále jen „50 úvěrových případů“)²¹.

Tabulka č. 1

	Číslo smlouvy	Jméno a příjmení spotřebitele	Datum uzavření		Číslo smlouvy	Jméno a příjmení spotřebitele	Datum uzavření
1.	[redacted]	[redacted]	26.2.2019	2.	[redacted]	[redacted]	12.3.2019
3.	[redacted]	[redacted]	30.5.2018	4.	[redacted]	[redacted]	29.10.2018
5.	[redacted]	[redacted]	6.2.2019	6.	[redacted]	[redacted]	2.8.2018
7.	[redacted]	[redacted]	2.11.2018	8.	[redacted]	[redacted]	17.4.2018
9.	[redacted]	[redacted]	18.4.2018	10.	[redacted]	[redacted]	18.4.2018
11.	[redacted]	[redacted]	18.4.2018	12.	[redacted]	[redacted]	30.5.2019
13.	[redacted]	[redacted]	13.6.2019	14.	[redacted]	[redacted]	30.9.2019
15.	[redacted]	[redacted]	2.10.2019	16.	[redacted]	[redacted]	29.10.2018
17.	[redacted]	[redacted]	11.6.2018	18.	[redacted]	[redacted]	18.6.2018
19.	[redacted]	[redacted]	19.6.2018	20.	[redacted]	[redacted]	22.6.2018
21.	[redacted]	[redacted]	11.10.2018	22.	[redacted]	[redacted]	14.12.2018
23.	[redacted]	[redacted]	18.4.2018	24.	[redacted]	[redacted]	19.4.2018
25.	[redacted]	[redacted]	19.4.2018	26.	[redacted]	[redacted]	20.4.2018
27.	[redacted]	[redacted]	29.5.2019	28.	[redacted]	[redacted]	29.5.2019

¹⁵ Internetové stránky www.uverka.cz jsou ke dni vydání tohoto rozhodnutí již neaktivní.

¹⁶ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: Kontrolní pohovor Kontex 05112019.MP3, čas od 00:04:33 do 00:05:14.

¹⁷ Přehled všech uzavřených smluv byl původně přijat ČNB dne 7.10.2019, pod č.j. 2019/106356/CNB/650, soubor *Priloha_c._1.xlsx*, první oprava seznamu všech uzavřených smluv byla přijata ČNB dne 4.11.2019, pod č.j. 2019/115543/CNB/650, soubor *Priloha_c._1_DOPLNENO.xlsx*, druhá oprava byla přijata ČNB dne 7.11.2019, pod č.j. 2019/117153/CNB/650, soubor *Priloha_c.1_DOPLNENO_2.xlsx*, třetí oprava byla přijata ČNB dne 15.11.2019, pod č.j. 2019/119689/CNB/650, soubor *Priloha_c.1_DOPLNENO_3.xlsx*.

¹⁸ CRM je zkratka z anglického Customer Relationship Management. Označují se tak systémy pro řízení vztahů se zákazníky, tj. programy, které umožňují shromažďovat, třídit a zpracovávat údaje o zákaznících.

¹⁹ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2019_117154_CNB_650_[redacted].zfo; 2019_117152_CNB_650_[redacted].zfo; 2019_117214_CNB_650_[redacted].zfo a 2019_117215_CNB_650_[redacted].doplňení nahrávky.zfo.

²⁰ Přijato jako 47 datových zpráv.

²¹ Do vzorku byly zařazeny oba typy úvěrů poskytovaných v kontrolovaném období, dále jsou zastoupeny smlouvy, u nichž se jedná o první i opakovaný úvěr, smlouvy, u nichž došlo i nedošlo k prodloužení doby splatnosti úvěru, u nichž došlo i nedošlo k prodloužení spotřebitele. Viz Tabulka č. 1.

29.				3.6.2019	30.					19.7.2018
31.				20.7.2018	32.					20.7.2018
33.				4.10.2018	34.					21.5.2018
35.				22.5.2018	36.					29.5.2018
37.				4.6.2018	38.					6.6.2018
39.				4.6.2018	40.					13.6.2018
41.				22.7.2018	42.					29.10.2018
43.				4.6.2019	44.					1.10.2018
45.				27.2.2019	46.					19.3.2019
47.				3.5.2018	48.					3.5.2018
49.				13.6.2019	50.					3.5.2018

(i)

Uchovávání dokumentů a záznamů

Právní úprava

24. Podle ustanovení § 78 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 78 odst. 2 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru poskytovatel spotřebitelského úvěru pořizuje a uchovává dokumenty nebo jiné záznamy týkající se posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, které jsou nezbytné pro hodnověrné osvědčení řádného plnění svých povinností stanovených tímto zákonem.

Skutková zjištění

a) Změny ve formuláři *Profil klienta*

25. Účastník řízení předložil dokumentaci k 50 úvěrovým případům (viz Tabulka č. 1), přičemž správní orgán posoudil splnění požadavků ustanovení § 78 zákona o spotřebitelském úvěru u 42 z nich, neboť zbylých 8 úvěrových případů²² správní orgán vyhodnotil jako úvěry sjednané v režimu ustanovení § 5 odst. 3 zákona o spotřebitelském úvěru (tj. spotřebitelské úvěry poskytnuté bez úroku a jakékoliv úplaty), na které nelze aplikovat požadavky ustanovení § 78 zákona o spotřebitelském úvěru. Účastník řízení předložil tabulku²³, ve které byla mimo jiné uvedena identifikace každého úvěrového případu a zdroj dat, ze kterých má být rekonstruovatelný proces posouzení úvěruschopnosti u relevantního kontrolního vzorku 42 úvěrových případů.
26. Z relevantního kontrolního vzorku 42 úvěrových případů správní orgán zjistil, že 24 z nich²⁴ nelze zpětně rekonstruovat a tedy ani prověřit postup účastníka řízení při posouzení úvěruschopnosti z hlediska naplnění požadavků ustanovení § 86 zákona o spotřebitelském úvěru. Toto zjištění lze názorně demonstrovat údaji, které obsahuje Tabulka č. 2. Jak vyplývá z posledního sloupce této tabulky, zdroje dat mají dle účastníka řízení být (i) *originální profil*²⁵, (ii) *změnový formulář*²⁶ a (iii) *kniha činnosti*²⁷.

²² Úvěrové případy [redacted].

²³ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2020_002111_CNB_650_doplnění_informací_úvěruschopnost.zfo.

²⁴ Úvěrové případy [redacted].

2x,

²⁵ Tj. dokument *Profil klienta*, který účastník řízení dodal jako soubor *Profil_klienta.pdf* k jednotlivým úvěrovým případům, pořízený k datu exportu z CRM účastníka řízení.

²⁶ Modul *Protokol o změně dat klienta* v CRM účastníka řízení.

²⁷ Modul *Kniha činnosti* v CRM účastníka řízení.

Tabulka č. 2

ID půjčky	Jméno a příjmení	Suma příjmů	Příjem se skládá	Suma výdajů	Položky, které vstoupily do výdajů (částky v Kč)	Povolený kreditní limit k dané půjčce	Zdroj: 1- originální profil, 2 – změnový formulář, 3 – kniha činností
████	████	31 942 Kč	výpis z BU	12 000 Kč	Výdaje na potraviny a jídlo (5000)+ Pronájem (6000)+ Ostatní výdaje (1000)	17 947,8 Kč	1
████	████	12 509 Kč	Čistá mzda	5 140 Kč	Životní minimum (3140)+úvěr v bance (500)+pronájem nemovitosti (1500)	6 632,1 Kč	2
████	████	42 044 Kč	Čistá mzda	13 410 Kč	Životní minimum (3140)+Výše měsíčních závazků (10000)	25 770,6 Kč	3
████	████	15 615 Kč	Čistá mzda	5 140 Kč	Životní minimum (3140)+Pronájem nemovitosti (1500)+Ostatní výdaje (500)	9 427,5 Kč	1+2
████	████	17 517 Kč	Důchodový výměr+ dohoda o provedení práce	6 359 Kč	Životní minimum (3140)+Úvěr (419) +Pronájem nemovitosti nebo poplatky na bydlení (2800)	10 042,2 Kč	1+3
████	████	21 000 Kč	Čistá mzda	16 410 Kč	Životní minimum (4010)+Úvěr v bance (2400)+Pronájem nemovitosti (8000)+Ostatní výdaje (2000)	4 131 Kč	2+3

27. V průběhu Kontroly bylo zjištěno, že účastník řízení ke zdrojům dat, ze kterých má být rekonstruovatelný proces posuzování úvěruschopnosti, uvedl cit.: „někde se podařilo mít rovnou originální profil, u některých případů je třeba nahlédnout do změnového formuláře, a pokud není změna tam, tak zdrojová data budou v knize činností...“. Dále uvedl, že *Profil klienta* byl vyhotoven nikoliv ke dni, kdy účastník řízení posuzoval úvěruschopnost daného žadatele o úvěr, ale ke dni, kdy jej účastník řízení exportoval ze svého CRM.
28. Vzhledem k výše uvedenému měl správní orgán v úmyslu porovnat data z *Profilu klienta* s daty z modulu *Protokol o změně dat klienta*, případně s daty z modulu *Knihy činností*, aby bylo možné určit, zda údaje z *Profilu klienta* jsou aktuální k datu posouzení úvěruschopnosti, případně jaké změny nastaly v mezidobí mezi posouzením úvěruschopnosti u konkrétního úvěru a datem exportu *Profilu klienta* z CRM účastníka řízení. Správní orgán nicméně zjistil, že data v modulu *Knihy činností* jsou ve formě logů²⁸ a není je tedy možné pro účely Kontroly bez dalšího použít²⁹.
29. Správní orgán tedy nemohl použít data z modulu *Knihy činností*, a proto porovnal data z *Profilu klienta* pouze s daty z modulu *Protokol o změně dat klienta*. K tomu správní orgán dodává, že z již výše uvedeného vyjádření účastníka řízení cit.: „a pokud není změna tam (v modulu *Protokol o změně dat klienta*), tak zdrojová data budou v *Knize činností*“ vyplývá, že pokud účastník řízení označil jako zdroj dat, ze kterých má být rekonstruovatelný proces posouzení úvěruschopnosti *Profil klienta* a současně modul *Knihy činností* nebo pouze modul *Knihy činností*, pak záznam změny v modulu *Knihy*

²⁸ Blíže viz kapitola Průběh kontroly Protokolu o kontrole (str. 4-8).

²⁹ Spis č.l. 8, CD, soubor: *PrtScr z CRM.docx*.

činností nelze dohledat v modulu *Protokol o změně dat klienta*, a tudíž ani tento modul nelze v těchto úvěrových případech k rekonstrukci dat použitých při posouzení úvěruschopnosti žadatelů o úvěr využít.

30. Správní orgán tedy konstatuje, že ve 14 úvěrových případech (viz Tabulka č. 3 níže), kdy účastník řízení označil jako zdroj pro rekonstrukci procesu posouzení úvěruschopnosti data z modulu *Kniha činností* nebo kombinaci jiného zdroje s modulem *Kniha činností*, není možné hodnověrně zjistit, jaká data vstoupila do procesu posouzení úvěruschopnosti, a tedy tento proces posoudit z hlediska naplnění požadavků ustanovení § 86 zákona o spotřebitelském úvěru. Vzhledem k tomu, že modul *Kniha činností* nelze považovat za relevantní zdroj informací, na jehož základě by bylo možné rekonstruovat posouzení úvěruschopnosti, platí též, že modul *Kniha činností* nelze považovat za hodnověrný záznam ve smyslu požadavků ustanovení § 78 zákona o spotřebitelském úvěru.

Tabulka č. 3

	Číslo smlouvy	ID klienta v CRM	Jméno a příjmení spotřebitele	Zdroj dat označený účastníkem řízení
1.	████	████	██████████	Profil klienta a modul <i>Kniha činností</i>
2.	████	████	██████████	Profil klienta a modul <i>Kniha činností</i>
3.	████	████	██████████	Profil klienta a modul <i>Kniha činností</i>
4.	████	████	██████████	modul <i>Kniha činností</i>
5.	████	████	██████████	modul <i>Kniha činností</i>
6.	████	████	██████████	modul <i>Kniha činností</i>
7.	████	██	██████████	Profil klienta a modul <i>Kniha činností</i>
8.	████	████	██████████	modul <i>Kniha činností</i>
9.	████	████	██████████	modul <i>Kniha činností</i>
10.	████	██	██████████	modul <i>Kniha činností</i>
11.	████	████	██████████	modul <i>Kniha činností</i>
12.	████	████	██████████	Profil klienta a modul <i>Kniha činností</i>
13.	████	████	██████████	Profil klienta a modul <i>Kniha činností</i>
14.	████	████	██████████	modul <i>Protokol o změně dat klienta</i> a modul <i>Kniha činností</i>

31. Dále v 10 úvěrových případech (viz Tabulka č. 4 níže), u nichž účastník řízení označil jako zdroj dat, ze kterých má být rekonstruovatelný proces posouzení úvěruschopnosti, *Profil klienta* a současně modul *Protokol o změně dat klienta* nebo jen modul *Protokol o změně dat klienta*, se správní orgán při analýze dat v tomto modulu zaměřil zejména na následující položky: (i) příjmy žadatelů o úvěr, (ii) výdaje žadatelů o úvěr, (iii) životní minimum, (iv) počet členů domácnosti, (v) počet členů domácnosti majících příjem a (vi) počet dětí³⁰. Údaje o počtu členů domácnosti, počtu členů domácnosti majících příjem a o počtu a věku dětí ovlivňují výši životního minima žadatele o úvěr. Výše životního minima je relevantní u žadatelů o úvěr, jejichž úvěruschopnost účastník řízení posuzoval před lednem 2019, jelikož v tomto období tato položka vstupovala do výpočtu úvěruschopnosti na straně výdajů³¹, viz dále kapitola (ii) *Posuzování úvěruschopnosti spotřebitele*. Při analýze modulu *Protokol o změně dat klienta* správní orgán zjistil, že některá data zásadní pro rekonstrukci postupu účastníka řízení

³⁰ V členění dle věku dětí.

³¹ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2020_010976_CNB_650_RE_dotaz na profily klientů.msg.

při posouzení úvěruschopnosti žadatelů o úvěr na sebe nenavazují, z čehož je zřejmé, že určitá data v tomto modulu chybí. Záznamy veškerých nenavazujících údajů byly správním orgánem pořízeny z CRM účastníka řízení dne 10.1.2020 ve formě printscreenů a uloženy v 10 souborech, vždy pod názvem složeného z *Jméno Příjmení číslo smlouvy.docx*.³² Pokud v modulu *Protokol o změně dat klienta* chybí návaznost jakékoliv výše uvedené položky, není možné rekonstruovat vývoj změn dat spotřebitelů v CRM účastníka řízení.³³

32. Správní orgán konstatuje, že ve výše uvedených 10 úvěrových případech nebylo možné ověřit postup účastníka řízení při posouzení úvěruschopnosti z hlediska naplnění požadavků ustanovení § 86 zákona o spotřebitelském úvěru, neboť účastník řízení uchoval záznamy o tomto posouzení takovým způsobem, že nebylo možné zjistit, s jakými údaji pracoval. Výše uvedené záznamy v modulu *Protokol o změně dat klienta* proto též nelze považovat za relevantní ve smyslu požadavků ustanovení § 78 zákona o spotřebitelském úvěru.

Tabulka č. 4

	Číslo smlouvy	ID klienta v CRM	Jméno a příjmení spotřebitele	Zdroj dat označený účastníkem řízení
1.	██████	██████	██████████	Profil klienta a modul Protokol o změně dat klienta
2.	██████	██████	██████████	Profil klienta a modul Protokol o změně dat klienta
3.	██████	██████	██████████	Profil klienta a modul Protokol o změně dat klienta
4.	██████	██████	██████████	Profil klienta a modul Protokol o změně dat klienta
5.	██████	██████	██████████	Profil klienta a modul Protokol o změně dat klienta
6.	██████	██████	██████████	Profil klienta a modul Protokol o změně dat klienta
7.	██████	██████	██████████	modul Protokol o změně dat klienta
8.	██████	██████	██████████	modul Protokol o změně dat klienta
9.	██████	██████	██████████	modul Protokol o změně dat klienta
10.	██████	██████	██████████	Profil klienta a modul Protokol o změně dat klienta

33. Příklady chybějící návaznosti v modulu *Protokol o změně dat klienta* uvádí správní orgán níže a dodává, že účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 16.12.2019³⁴ uvedl, že záznam „...“ v modulu *Protokol o změně dat klienta* znamená, „že při registraci nebyly klientem tyto hodnoty vyplněny....Důvodem může být skutečnost, že klient si zažádal o úvěr od zprostředkovatelů, kteří vyplnění této hodnoty nevyžadovali.“ V tomto vyjádření účastník řízení také uvedl, že pokud pole zůstává nevyplněné, tak neexistuje záznam o editaci, protože k žádné nedošlo a cit.: „Důvodem může být skutečnost, že v době vyplňování hodnot nebyla konkrétní hodnota definována, tzn. po klientech nebylo vyžadováno její vyplnění, protože hodnota byla Kontex Trade International s.r.o. definována až později a s klientem již nedošlo k dalšímu kontaktu a aktualizace hodnot tak

³² Spis č.l. 7, DVD-R, složka: 2020_014371_CNB_650_PrtScr změn v modulu Protokol o změně dat klienta.

³³ Při analýze modulu *Protokol o změně dat klienta* správní orgán zjistil, že změny údajů k určitému datu se současně propsaly u stejných polí nebo u polí, která jsou změněným polem ovlivněna „do minulosti“. Např. u úvěrového případu ██████████ správní orgán zjistil, že údaj o čisté mzdě ve výši 41 711 Kč, patrný z výplatní pásky za duben 2019 doložené účastníkem řízení se objevil u změny pole *Čistý příjem* již 21.3.2019 a také 10.10.2018. Výplatní páskou za duben 2019 přitom mohla žadatelka o úvěr, a tedy i účastník řízení, disponovat až v květnu 2019. V dalších případech však správní orgán doklady k provedeným změnám nedisponuje, a pokud se jakékoliv pole změnilo na stejnou částku či se údaj vyskytoval vícekrát, nemůže správní orgán zjistit, kdy byla změna pole skutečně provedena a kdy se do uvedeného pole pouze „propsala“.

³⁴ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2019_132612_CNB_650_vyjádření k výzvě 2.zfo.

nebyla již možná. To je důvod, proč nemusí být veškeré hodnoty nutně vyplněné.“ Správní orgán též zjistil, že pole, u nichž nedošlo ke změně, nejsou v modulu *Protokol o změně dat klienta* viditelná.

34. Úvěrový případ [REDACTED] ze dne 19.7.2018, číslo úvěru [REDACTED]:
- Z modulu *Protokol o změně dat klienta*³⁵ vyplývá, že na sebe nenavazují zvýrazněná data v polích *Prokazatelný čistý měsíční příjem*, *Čistá mzda*, *Počet členů domácnosti*, *Počet členů domácnosti majících příjem* a *Nezaopatřené dítě ve věku od 6 do 15 let*, a je zřejmé, že v daném modulu určitá data chybí.
 - *Prokazatelný čistý měsíční příjem*: 20.11.2017 změna z „33 000“ na „38 339“, 17.5.2018 z „20 000“ na „38 339“.
 - *Čistá mzda*: 17.5.2018 změna z „...“ na „38 339“, 25.6.2018 z „16 185“ na „38 339“, 19.11.2018 z „21 545“ na „38 339“, 26.6.2019 z „31 145“ na „38 339“.
 - *Počet členů domácnosti*: 30.1.2018 změna z nevyplněno na „3“, 3.5.2018 z „1“ na „3“.
 - *Počet členů domácnosti majících příjem*: 30.1.2018 změna z nevyplněno na „2“, 22.5.2018 z „1“ na „2“.
35. Správní orgán dodává, že k tomuto úvěrovému případu předložil účastník řízení jediný doklad o příjmu žadatelky o úvěr, a to výplatní pásku od zaměstnavatele [REDACTED], IČO [REDACTED], sídlem [REDACTED], znějící na částku 21 545 Kč za období květen 2018. Nicméně v *Profilu klienta* je v poli *Čistá mzda* uvedena částka 38 339 Kč, v poli *Název zaměstnavatele* je uvedena společnost [REDACTED], IČO [REDACTED], sídlem [REDACTED], a dále je zde označeno, že doklad o příjmu je z května 2018. Z CRM účastníka řízení vyplývá, že je částka 38 339 Kč v poli *Prokazatelný čistý měsíční příjem* uvedena již v listopadu 2017 a v poli *Čistá mzda* v květnu 2018. Při poskytnutí správním orgánem prověřovaného úvěru pak účastník řízení započtl při posouzení úvěruschopnosti žadatelky částku 38 339 Kč, která měla odpovídat čisté mzdě žadatelky.³⁶ Toto tvrzení účastníka řízení však neodpovídá výše uvedenému dokladu o příjmu z května 2018, tedy z období těsně předcházejícímu poskytnutí úvěru.
36. Úvěrový případ [REDACTED] ze dne 20.7.2018, číslo úvěru [REDACTED]:
- Z modulu *Protokol o změně dat klienta*³⁷ vyplývá, že na sebe nenavazují zvýrazněná data v polích *Čistá mzda*, *Nezaopatřené dítě ve věku od 6 do 15 let* a *Počet členů domácnosti*, a je tedy zřejmé, že v daném modulu určitá data chybí.
 - *Čistá mzda*: 20.7.2018 změna z „...“ na nevyplněno, 18.10.2018 z „27 228“ na nevyplněno, 7.12.2018 z „27 363“ na „27 200“.
 - *Nezaopatřené děti od 6 do 15 let*: 19.7.2018 změna z „0“ na „2“, 20.7.2018 z „0“ na „2“.

³⁵ Spis č.l. 7, DVD-R, složka: 2020_014371_CNB_650_PrtScr změn v modulu *Protokol o změně dat klienta*, soubor: [REDACTED].docx.

³⁶ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2020_002111_CNB_650_doplnění informací úvěruschopnost.zfo, příloha: CNB.xlsx.

³⁷ Spis č.l. 7, DVD-R, složka: 2020_014371_CNB_650_PrtScr změn v modulu *Protokol o změně dat klienta*, soubor: [REDACTED].docx.

- *Počet členů domácnosti*: 19.7.2018 změna z nevyplněno na „2“, 20.7.2018 z „1“ na „2“.

Správní orgán konstatuje, že v tomto úvěrovém případě není mj. zřejmé, jaký příjem žadatele účastník řízení započítal při posouzení jeho úvěruschopnosti.

37. Úvěrový případ [REDAKCE] ze dne 5.6.2018, číslo úvěru [REDAKCE]:

- Z modulu *Protokol o změně dat klienta*³⁸ vyplývá, že na sebe nenavazují zvýrazněná data v polích *Úvěr v bance*, *Měsíční splátka*, *Ostatní výdaje*, *Výdaje na potraviny a jídlo*, *Pronájem nemovitosti nebo poplatky na bydlení*, a je tedy zřejmé, že v daném modulu určitá data chybí.
- *Úvěr v bance. Měsíční splátka*: 5.6.2018 změna z „....“ na „11 500“, 20.8.2019 z „3 000“ na „11 500“.
- *Ostatní výdaje*: 5.6.2018 změna z „....“ na „3 500“, 20.8.2019 z „1 000“ na „3 500“.
- *Výdaje na potraviny a jídlo*: 5.6.2018 změna z „....“ na nevyplněno, 20.8.2019 z „5 000“ na nevyplněno.
- *Pronájem nemovitosti nebo poplatky na bydlení*: 5.6.2018 změna z „....“ na nevyplněno, 20.8.2019 z „1 500“ na nevyplněno.

Správní orgán dodává, že v tomto úvěrovém případě není mj. zřejmé, jaké výdaje žadatele účastník řízení započítal při posouzení jeho úvěruschopnosti, resp. kdy účastník řízení zaznamenal do svého CRM částku 11 500 Kč v poli *Úvěr v bance*, *Měsíční splátka* a částku 3 500 Kč v poli *Ostatní výdaje*.

b) Uchovávání nahrávek telefonních hovorů

38. Správní orgán zjistil, že účastník řízení má proces poskytování spotřebitelských úvěrů nastaven takovým způsobem, že telefonický kontakt s žadatelem o úvěr je jeho důležitou součástí, viz blíže kapitola (ii) *Posuzování úvěruschopnosti spotřebitele* (např. ověřování výdajů a stávajících dluhů žadatele probíhá dle sdělení účastníka řízení³⁹ pouze telefonicky).⁴⁰
39. Účastník řízení předložil ke vzorku 50 úvěrových případů (viz Tabulka č. 1) seznam telefonických hovorů⁴¹, které s daným spotřebitelem uskutečnil.⁴² K tomuto vzorku dodal účastník řízení dva flash disky⁴³ s nahrávkami telefonických hovorů se spotřebiteli. Správní orgán prověřoval telefonickou komunikaci jen u relevantního kontrolního vzorku 42 úvěrových případů, ve kterých měl účastník řízení povinnost posoudit úvěruschopnost,

³⁸ Spis č.l. 7, DVD-R, složka: 2020_014371_CNB_650_PrtScr změn v modulu Protokol o změně dat klienta, soubor: [REDAKCE].docx.

³⁹ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2020_010976_CNB_650_RE_dotaz na profily klientů.msg.

⁴⁰ Z tohoto důvodu se správní orgán zabýval i záznamy telefonických hovorů s žadatelem o úvěr.

⁴¹ Spis č.l. 7, DVD-R, složky: 2019_122028_CNB_650_dne_21_11_2019_Nahrávky a 2019_128314_CNB_650_dne_6_12_2019_Nahrávky. Jedná se o výpis z CRM účastníka řízení „Hovory >> Seznam položek“.

⁴² S výjimkou prvních 3 doložených úvěrových případů viz odstavec 23 tohoto rozhodnutí, tedy [REDAKCE] č. úvěru [REDAKCE], [REDAKCE] č. úvěru [REDAKCE] a [REDAKCE] č. úvěru [REDAKCE], neboť k těmto úvěrovým případům účastník řízení seznam telefonátů nedodal, ale předložená dokumentace obsahovala přímo nahrávky telefonátů, přičemž dále nebyl seznam telefonátů součástí dokumentace k úvěrovému případu [REDAKCE] č. úvěru [REDAKCE], nicméně k tomuto případu byl předložen přímo záznam hovoru, [REDAKCE] č. úvěru [REDAKCE] a [REDAKCE] č. úvěru [REDAKCE], kdy u těchto úvěrových případů nebyly telefonické hovory v CRM účastníka řízení evidovány.

⁴³ První flash disk doručený ČNB dne 21.11.2019 obsahuje 8 složek s nahrávkami hovorů, přičemž každá složka obsahuje nahrávky hovorů s jedním spotřebitelem, a druhý flash disk doručený ČNB dne 6.12.2019 obsahuje 18 složek s nahrávkami hovorů a také zde každá složka obsahuje nahrávky hovorů s jedním spotřebitelem. Viz spis č.l. 7, DVD-R, složky: 2019_122028_CNB_650_dne_21_11_2019_Nahrávky a 2019_128314_CNB_650_dne_6_12_2019_Nahrávky.

neboť zbylých 8 úvěrových případů⁴⁴ správní orgán vyhodnotil jako úvěrové případy sjednané v režimu ustanovení § 5 odst. 3 zákona o spotřebitelském úvěru, na které nelze aplikovat požadavky ustanovení § 86 zákona tohoto zákona.

40. Účastník řízení dne 10.12.2019 uvedl⁴⁵ „Bohužel musíme sdělit, že nejsme schopni dodat Vám více nahrávek, než Vám bylo doručeno v prvních dvou várkách, v systému je zkrátka nelze dohledat“.
41. Z účastníkem řízení dodaných seznamů telefonických hovorů vyplývá, že se spotřebiteli sice byly v některých případech realizovány telefonické hovory, a to v období od posouzení úvěruschopnosti do splacení konkrétního spotřebitelského úvěru, nicméně účastník řízení nedodal žádný záznam telefonního hovoru u následujících 20 úvěrových případů z relevantního kontrolního vzorku 42 úvěrových případů⁴⁶:
 - 1) [redacted] číslo úvěru [redacted] ze dne 30.5.2018 (v seznamu telefonátů s tímto spotřebitelem jsou uvedeny 2 hovory ze dne 30.5.2018)
 - 2) [redacted] číslo úvěru [redacted] ze dne 17.4.2018 (v seznamu telefonátů s tímto spotřebitelem je uvedeno 7 hovorů v období mezi 17.4.2018 a 16.5.2018)
 - 3) [redacted] číslo úvěru [redacted] ze dne 23.4.2018 (v seznamu telefonátů jsou uvedeny 3 hovory v období mezi 18.4.2018 a 23.4.2018)
 - 4) [redacted] číslo úvěru [redacted] ze dne 19.4.2018 (v seznamu telefonátů jsou uvedeny 2 hovory v období mezi 18.4.2018 a 19.4.2018)
 - 5) [redacted] číslo úvěru [redacted] ze dne 19.4.2018 (v seznamu telefonátů je uveden 1 hovor ze dne 18.4.2018)
 - 6) [redacted] číslo úvěru [redacted] ze dne 11.6.2018 (v seznamu telefonátů je uvedeno 13 hovorů v období mezi 11.6.2018 a 4.9.2018)
 - 7) [redacted] číslo úvěru [redacted] ze dne 18.6.2018 (v seznamu telefonátů je uvedeno 9 hovorů v období mezi 15.6.2018 a 14.8.2018)
 - 8) [redacted] číslo úvěru [redacted] ze dne 19.6.2018, (v seznamu telefonátů je uvedeno 22 hovorů v období mezi 18.6.2018 a 22.5.2019)
 - 9) [redacted] číslo úvěru [redacted] ze dne 22.6.2018 (v seznamu telefonátů je uvedeno 5 hovorů v období mezi 22.6.2018 a 1.10.2018)
 - 10) [redacted] číslo úvěru [redacted] ze dne 18.4.2018 (v seznamu telefonátů jsou uvedeny 2 hovory ze dne 18.4.2018)
 - 11) [redacted] číslo úvěru [redacted] ze dne 19.4.2018 (v seznamu telefonátů je uveden 1 hovor ze dne 14.4.2018)
 - 12) [redacted] číslo úvěru [redacted] ze dne 19.4.2018 (v seznamu telefonátů jsou uvedeny 3 hovory v období mezi 18.4.2018 a 21.4.2018)
 - 13) [redacted] číslo úvěru [redacted] ze dne 20.4.2018 (v seznamu telefonátů jsou uvedeny 3 hovory ze dne 20.4.2018)
 - 14) [redacted] číslo úvěru [redacted] ze dne 21.5.2018 (v seznamu telefonátů je uveden 1 hovor ze dne 21.5.2018)

⁴⁴ Úvěrové případy [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], [redacted].

⁴⁵ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2019_129363_CNB_650_zápis_z_kontroly_9_12_2019.msg.

⁴⁶ Tj. vzorek 50 doložených úvěrových případů minus 8 úvěrových případů, kdy byly úvěry poskytnuty bez úroku a jakékoliv úplaty.

- 15) ██████████ číslo úvěru ██████████ ze dne 23.5.2018 (v seznamu telefonátů je uveden 1 hovor ze dne 23.5.2018)
 - 16) ██████████ číslo úvěru ██████████ ze dne 29.5.2018 (v seznamu telefonátů je uveden 1 hovor ze dne 29.5.2018)
 - 17) ██████████ číslo úvěru ██████████ ze dne 4.6.2018 (v seznamu nahrávek je uveden 1 hovor ze dne 4.6.2018)
 - 18) ██████████ číslo úvěru ██████████ ze dne 6.6.2018 (v seznamu telefonátů jsou uvedeny 2 hovory v období mezi 6.6.2018 a 18.6.2018)
 - 19) ██████████ číslo úvěru ██████████ ze dne 5.6.2018 (v seznamu telefonátů jsou uvedeny 3 hovory v období mezi 4.6.2018 a 5.6.2018)
 - 20) ██████████ číslo úvěru ██████████ ze dne 13.6.2018 (v seznamu telefonátů jsou uvedeny 3 hovory v období mezi 13.6.2018 a 10.10.2018).
42. Účastník řízení tak neuchovával kompletní záznamy telefonních hovorů prokazujících komunikaci se spotřebiteli v případě konkrétních spotřebitelských úvěrů, když z relevantního kontrolního vzorku 42 úvěrových případů nepředložil záznamy k 20 z nich.

Právní kvalifikace

43. Jak je uvedeno výše, dle ustanovení § 78 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru poskytovatel při poskytování spotřebitelského úvěru pořizuje dokumenty nebo jiné záznamy v rozsahu, který je nezbytný pro hodnověrné osvědčení řádného plnění jeho povinností stanovených tímto zákonem. Podle ustanovení § 78 odst. 2 písm. b) téhož zákona pak poskytovatel při plnění povinnosti uchovává zejména dokumenty nebo jiné záznamy týkající se posuzování úvěruschopnosti spotřebitele, včetně údajů o spotřebiteli, které poskytl do databází dle ustanovení § 88 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru.
44. Za takový podklad nelze považovat účastníkem řízení předložené „logy“, které mají dokládat informace vyplněné u konkrétního úvěru, neboť z nich nelze zjistit, co konkrétně bylo vyplněno. Stejně tak to nemohou být neúplné údaje z modulu zachycujícího změny v datech klienta, pakliže předložené údaje nemají logickou provázanost, která by umožnila rekonstruovatelnost jednání účastníka řízení, případně pokud nemají oporu v konkrétních podkladech tuto změnu odůvodňujících.
45. Účastník řízení je povinen v případě telefonické komunikace se spotřebitelem provést archivaci záznamů těchto telefonních hovorů, aby byl s to osvědčit splnění své povinnosti, a tedy, že řádně posuzoval úvěruschopnost daného spotřebitele. Tím spíše, pokud účastník řízení při posuzování úvěruschopnosti staví právě na telefonních hovorech, viz kapitola (ii) *Posuzování úvěruschopnosti spotřebitele*.
46. Správní orgán závěrem konstatuje, že účastník řízení v rámci Vyjádření účastníka řízení k uvedeným skutečnostem nevznesl žádné námítky.
47. **Správní orgán má za prokázané, že účastník řízení v období ode dne 17.4.2018 do dne 29.5.2019⁴⁷ nepořizoval a neuchovával dokumenty nebo jiné záznamy týkající se posuzování úvěruschopnosti spotřebitele v rozsahu nezbytném pro hodnověrné osvědčení řádného plnění jeho povinností, neboť z relevantního kontrolního vzorku 42 úvěrových případů bylo zjištěno, že**

⁴⁷ Datum uzavření první (██████████ č. sml. ██████████) a poslední smlouvy (██████████ sml. č. ██████████).

- a) v období ode dne 17.4.2018 do dne 29.5.2019⁴⁸ nedoložil, na základě jakých informací došlo ke změně ve formuláři *Profil klienta*, který obsahuje rozhodující informace pro posouzení úvěruschopnosti spotřebitele, když jako zdroj pro rekonstrukci procesu posouzení úvěruschopnosti označil
- ve 14 úvěrových případech data z modulu *Knihy činností*, která jsou vedena ve formě logů a nejsou tak zpětně rekonstruovatelná;
 - v 10 úvěrových případech předložil neúplné údaje z modulu *Protokol o změně dat klienta*;
- b) v období ode dne 17.4.2018 do dne 22.6.2018⁴⁹ nearchivoval záznamy telefonických hovorů k 20 úvěrovým případům,

postupoval tak v rozporu s požadavky stanovenými v ustanovení § 78 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru ve spojení s ustanovením § 78 odst. 2 písm. b) téhož zákona, čímž se dopustil přestupku upraveného v ustanovení § 153 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru.

(ii)

Posuzování úvěruschopnosti spotřebitele

Právní úprava

48. Účastník řízení má ve smyslu ustanovení § 75 zákona o spotřebitelském úvěru posoudit úvěruschopnost spotřebitele s odbornou péčí, tj. v souladu s požadavky ustanovení § 86 odst. 1 téhož zákona, resp. řádně posoudit úvěruschopnost spotřebitele, a to na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací získaných primárně od spotřebitele, a pokud je to nezbytné, z databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele nebo i z jiných zdrojů.
49. V souladu s ustanovením § 86 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru je účastník řízení povinen při posuzování úvěruschopnosti posoudit zejména schopnost spotřebitele splácet sjednané pravidelné splátky spotřebitelského úvěru, a to na základě porovnání příjmů a výdajů a způsobu plnění dosavadních dluhů. Účastník řízení má povinnost zjišťovat informace o příjmech a výdajích spotřebitele, které zahrnují zejména výdaje na bydlení, pravidelné měsíční výdaje na provoz domácnosti, úhradu sjednaných služeb včetně všech stávajících závazků vůči třetím osobám a výdaje na domácnost (např. jídlo, ošacení, dopravné), a to za účelem získání objektivního obrazu o jeho komplexní finanční situaci.
50. Dle ustanovení § 84 zákona o spotřebitelském úvěru spotřebitel poskytne poskytovateli na základě požadavků poskytovatele podle odstavce 1 úplné a pravdivé informace. Pokud je to k posouzení úvěruschopnosti spotřebitele nezbytné, poskytnuté informace je spotřebitel povinen poskytovateli na jeho žádost vysvětlit, popřípadě doplnit. Tyto informace je za účelem posouzení úvěruschopnosti spotřebitele poskytovatel povinen ověřit způsobem přiměřeným dané situaci, je-li to nutné, též použitím nezávisle ověřitelných zdrojů.

⁴⁸ Datum uzavření první () č. sml. () a poslední smlouvy (sml. č. ()).

⁴⁹ Datum uzavření první () č. sml. () a poslední smlouvy (sml. č. ()).

Skutková zjištění

51. Účastník řízení předložil dokumentaci k 50 úvěrovým případům (viz Tabulka č. 1). U 42 z nich pak správní orgán posoudil, zda byly splněny požadavky stanovené v ustanovení § 86 zákona o spotřebitelském úvěru, neboť zbylých 8 úvěrových případů⁵⁰ správní orgán vyhodnotil jako úvěrové případy sjednané v režimu ustanovení § 5 odst. 3 zákona o spotřebitelském úvěru, na které nelze aplikovat požadavky ustanovení § 86 zákona tohoto zákona.
52. Správní orgán následně zjistil, že 24 úvěrových případů nelze zpětně rekonstruovat (viz výše kapitola (i) *Uchovávání dokumentů a záznamů* tohoto rozhodnutí), a tudíž nebylo možné ověřit postup účastníka řízení při posouzení úvěruschopnosti z hlediska naplnění požadavků ustanovení § 86 zákona o spotřebitelském úvěru. Zjištění týkající se zbylých 18 úvěrových případů viz Tabulka č. 5 (dále jen „prověřovaný vzorek 18 úvěrových případů“) jsou uvedena dále v této kapitole.

Tabulka č. 5

	Číslo smlouvy	Jméno a příjmení spotřebitele	Datum uzavření smlouvy		Číslo smlouvy	Jméno a příjmení spotřebitele	Datum uzavření smlouvy
1.	██████	██████████	26.2.2019	2.	██████	██████████	30.5.2019
3.	██████	██████████	30.5.2018	4.	██████	██████████	13.6.2019
5.	██████	██████████	2.10.2019	6.	██████	██████████	30.9.2019
7.	██████	██████████	6.2.2019	8.	██████	██████████	11.6.2018
9.	██████	██████████	29.5.2019	10.	██████	██████████	22.6.2018
11.	██████	██████████	21.5.2018	12.	██████	██████████	3.6.2019
13.	██████	██████████	23.4.2018	14.	██████	██████████	30.10.2018
15.	██████	██████████	23.5.2018	16.	██████	██████████	29.5.2018
17.	██████	██████████	4.6.2018	18.	██████	██████████	6.6.2018

53. Účastník řízení sdělil, že žadatel může požádat o úvěr dvěma způsoby. Prvním způsobem je on-line způsob přes registrační formulář žádosti o úvěr na internetových stránkách účastníka řízení <https://pujcka7.cz> a <https://uverka.cz>. Druhým způsobem je off-line způsob, kdy žadatel o úvěr žádost nevyplňuje osobně, nýbrž je vyplněna samostatným zprostředkovatelem, odeslána do CRM účastníka řízení a následně zpracována stejným způsobem jako při on-line režimu. Ve druhém případě je úvěr žadateli vyplacen v hotovosti.
54. Správní orgán čerpal informace o žadateli o úvěr, jím deklarovaných a doložených příjmech, výdajích a závazcích (stávajících dlužích), z dokumentace předložené účastníkem řízení, konkrétně zejm. z *Profilu klienta*, smlouvy o spotřebitelském úvěru, formuláře pro standardní informace o spotřebitelském úvěru, dokladů (průkazů) totožnosti, dokladů o příjmech, výdajích a závazcích (dlužích) žadatele o úvěr a výpisů z registru EUCB.

⁵⁰ Úvěrové případy ██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████, ██████████.

55. Účastník řízení uvedl, že u každé žádosti o úvěr počítá tzv. *kreditní (úvěrový) rámeček (limit)*. *Kreditní rámeček* se vypočte podle vzorce (ověřené příjmy žadatele mínus žadatelem deklarované výdaje) krát 0,9.⁵¹ *Kreditní rámeček* představuje limit (částku), do kterého je možné žadateli o úvěr půjčit. Pokud žadatel požaduje částku, která *kreditní rámeček* převyšuje, účastník řízení žadatele telefonicky kontaktuje a nabídne mu nižší částku nebo je žádost o úvěr účastníkem řízení zamítnuta. Dle vyjádření účastníka řízení nyní *kreditní rámeček* počítá CRM, nicméně dříve byl počítán pracovníky účastníka řízení prostřednictvím tabulky MS Excel. Účastník řízení dále uvedl, že *kreditní rámeček* není nikde zaznamenán a uchováván cit.: „*Vidíme to jenom v systému*“.⁵²
56. Správní orgán zjistil, že při podání žádosti o úvěr (registraci) na internetových stránkách účastníka řízení bylo požadováno⁵³ vyplnění následujících údajů týkajících se žadatele o úvěr: *jméno, příjmení, rodné číslo, e-mail, telefon, číslo občanského průkazu*, dále údaje o *adrese trvalého pobytu, kontaktní adrese*, informace o práci: *typ zaměstnání, název zaměstnavatele, jeho adresa a délka zaměstnání*. Žadatel si rovněž navolil požadovanou výši úvěru a délku splácení. V sekci *Finanční informace* byly dále vyplňovány položky *čistá mzda, výše příjmů, výše měsíčních závazků, výše měsíčních splátek dluhů, počet členů domácnosti a počet členů domácnosti majících příjem*.
57. Minimálně ode dne 14.1.2020 požaduje účastník řízení v žádosti o úvěr, v sekci *Další informace* mj. vyplnění údaje o *exekuci*, údaje *zdroj vašich příjmů*, kde žadatel vybírá z nabízených možností jako je *práce na plný úvazek, práce na částečný úvazek, OSVČ, důchod, mateřská dovolená, sociální dávky, úspory, student/ka, nezaměstnaný/á, jiné příjmy*. Dále je při registraci mj. vyžadován údaj o *čistém měsíčním příjmu žadatele*, jeho *přibližných měsíčních výdajích* (bez rozlišení na výdaje a závazky žadatele o úvěr) a informace o tom, zda žadatel o úvěr vlastní nemovitost. Stávající formulář žádosti o úvěr položky týkající se počtu členů domácnosti a počtu členů domácnosti majících příjem již neobsahuje.
58. Po registraci žadatele, resp. přijetí žádosti o úvěr do CRM účastníka řízení, je žadatel kontaktován pracovníkem účastníka řízení na pozici operátora, který s ním upřesňuje informace uvedené v žádosti o úvěr, sdělí mu, jaké doklady požaduje předložit, a že je nutno zaslat 1 Kč na ověření bankovního účtu, která bude žadateli vrácena zpět.⁵⁴
59. Účastník řízení sdělil, že příjmy celé domácnosti, resp. osobní příjmy každého jejího člena nezjišťuje a také, že nezjišťuje výdaje celé domácnosti žadatele o úvěr, ale pouze příjmy a výdaje (včetně dluhů) samotného žadatele o úvěr.⁵⁵
60. Žádost o úvěr není v CRM účastníka řízení uchovávána a údaje ze žádosti o úvěr jsou propisovány do *Profilu klienta*. Nicméně, po dohodě s žadatelem lze změnit jakoukoliv položku *Profilu klienta*, a v případě, že operátor účastníka řízení v *Profilu klienta* na základě telefonického rozhovoru s žadatelem změní jakýkoliv údaj (původně zadaný žadatelem o úvěr v žádosti), měl by tuto informaci uvést v *Profilu klienta* v části

⁵¹ Účastník řízení nebyl schopen sdělit přesné číslo. Opakovaně uvedl, že nyní je to 0,9, předtím to bylo 0,8.

⁵² Spis č.l. 7, DVD-R, složka: kontroly, soubor: *Kontrolní pohovor Kontex 05112019_1.MP3*, čas od 00:55:46 do 00:56:10

⁵³ Formulář žádosti o úvěr se v průběhu kontroly změnil, viz spis, č.l. 8, CD, soubor: *Žádost o úvěr_pujcka 7_ říjen 2019.docx* a *Žádost o úvěr_pujcka7_14_1_2020.docx*.

⁵⁴ Spis č.l. 7, DVD-R, složka: kontroly, soubory: *Kontrolní pohovor Kontex 05112019_1.MP3*, čas od 00:52:35 do 00:53:00, *Kontrolní pohovor Kontex 05112019_1.MP3*, čas od 00:57:55 do 00:58:06, *Kontrolní pohovor Kontex 12112019.MP3*, čas 00:09:10 do 00:09:20.

⁵⁵ Spis č.l. 7, DVD-R, složka: kontroly, soubor: *Kontrolní pohovor Kontex 19122019_1.MP3*, čas od 00:14:25 do 00:14:42. cit.: „*My to zjišťujeme na toho člověka. (tj. žadatele o úvěr), což znamená, pokud jeho žena vydělává 100 tisíc, tak nás to nezajímá, protože ta si u nás nepůjčuje. A to samý, pokud jeho žena utrácí 100 tisíc, tak je nám to zase jedno.*“

Poznámky a dále by to mělo být zaznamenáno v rámci telefonického rozhovoru s žadatelem.⁵⁶

61. Vzhledem ke skutečnostem popsaným v kapitole (i) *Uchovávání dokumentů a záznamů*, byl účastník řízení vyzván⁵⁷, aby uvedl, z jakých údajů o příjmech a výdajích žadatele o úvěr při posuzování jejich úvěruschopnosti vycházel. Účastník řízení předložil tabulku obsahující údaje o celkových měsíčních příjmech a celkových měsíčních výdajích (včetně dluhů), které vstoupily do výpočtu kreditního rámce, a zdroj, ze kterého čerpal.⁵⁸

a) Příjmy žadatele o úvěr

62. *Profil klienta* obsahuje mj. následující položky: *Počet členů domácnosti, Počet členů domácnosti majících příjem, údaje o Manželu/Manželce, Nezaopatřených dětech s variantami do 6 let věku, od 6 do 15 let a od 15 do 26 let věku, Prokazatelný čistý měsíční příjem, Výše příjmů, Čistá mzda, Důchodový výměr* a dále položky týkající se zaměstnavatele žadatele (*typ zaměstnání, název zaměstnavatele, jeho adresa, pracovní pozice, délka zaměstnání u daného zaměstnavatele*).
63. Konkrétní položky⁵⁹ z *Profilu klienta* (příp. jejich součet) vstupují do procesu posouzení úvěruschopnosti na straně příjmu cit.: „*Na straně příjmů vstupuje jakýkoliv příjem, který máme ve formuláři vyplněn, vždy však počítáme pouze s ČISTOU DOBÍRKOVOU ČÁSTKOU (nikoliv hrubá mzda atd)*.“^{60,61}
64. Na výzvu správního orgánu pro upřesnění výše uvedené informace, tj. do kterého pole *Profilu klienta* se zapisují údaje o deklarováném (prohlášeném) příjmu žadatele o úvěr a doloženém příjmu žadatele o úvěr a dále informace, zda je částka v poli *Prokazatelný čistý měsíční příjem* konečnou částkou, která vstupuje do výpočtu *kreditního rámce* nebo se k ní nějaká částka z jiných polí *Profilu klienta* přičítá, účastník řízení uvedl následující cit.: „*deklarovaný (prohlášený) příjem žadatele o úvěr a doložený příjem žadatele o úvěr podle zaslaného doloženého příjmu zapisujeme do příslušného řádku (důchodový výměr, čistá mzda od zaměstnavatele, výše příjmů ze závislé činnosti)*.“⁶²
65. Účastník řízení dále potvrdil, že pole *Prokazatelný čistý měsíční příjem* v *Profilu klienta* je konečnou částkou, která vstupuje do výpočtu *kreditního rámce*.⁶³
66. Účastník řízení dále uvedl, že akceptuje následující doklady, jimiž žadatel o úvěr dokládá své příjmy: *důchodový výměr, renta, výplatní páska, výpis z bankovního účtu, mzdový výměr, potvrzení od zaměstnavatele ne starší 1 měsíc, daňové přiznání, mateřská/rodičovská dovolená, alimenty/soudní vyrozumění, pracovní smlouva, ostatní příjmy (tj. příspěvky na bydlení, příspěvky na péči)*.⁶⁴
67. Proces posouzení úvěruschopnosti se liší u žadatele, který žádá o první úvěr a u žadatele, který žádá o úvěr opakovaně. Pokud má účastník řízení k dispozici potvrzení o příjmu do 3 měsíců od poslední žádosti o úvěr a žadatel telefonicky sdělí, že se od té doby nic

⁵⁶ Spis č.l. 7, DVD-R, složka: kontroly, soubor: *Kontrolní pohovor Kontex 12112019.MP3*, čas od 00:04:44 do 00:08:40.

⁵⁷ Spis č.l. 7, DVD-R, složka: kontroly, soubor: *Kontrolní pohovor Kontex 19122019 2.MP3*, čas od 00:01:53 do 00:02:21.

⁵⁸ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2020_002111_CNB_650_doplnění informací úvěruschopnost.zfo, příloha: CNB.xlsx.

⁵⁹ Jedná se o položky *Prokazatelný čistý měsíční příjem, Výše příjmů, Čistá mzda, Důchodový výměr*.

⁶⁰ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2020_010976_CNB_650_RE_dotaz na profily klientů.msg.

⁶¹ Spis č.l. 7, DVD-R, složka: kontroly, soubor: *Kontrolní pohovor Kontex 19122019 1.MP3*, čas od 00:16:00 do 00:16:34, cit.: „*V profilu máme buďto čistá mzda nebo výše příjmů, jedno z toho je vždycky vyplněný, ono v různých dobách, jak byl nastavený registrační formulář, tak se to propisovalo do různých kolonek, vždycky to každopádně znamená jedno a to samý, je to čistá dobírka, kolik mu jde jakoby na účet, a když z nějakého důvodu se to měnilo, telefonicky, tak musej holky napsat nejposlednější údaj.*“

⁶² Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2020_010976_CNB_650_RE_dotaz na profily klientů.msg.

⁶³ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2020_010976_CNB_650_RE_dotaz na profily klientů.msg.

⁶⁴ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2020_010976_CNB_650_RE_dotaz na profily klientů.msg.

nezměnilo, tak po něm žádné doklady dále nevyžaduje, přičemž CRM účastníka řízení provede „kontroly“ a automaticky doporučí úvěr poskytnout. Pokud jsou doklady o příjmu starší než 3 měsíce, tak jsou vyžadovány znovu⁶⁵, ale může nastat situace, kdy je doklad o příjmu 3 roky starý, a to v případě, že spotřebitel úvěr řádně splácel a opakovaně čerpal nový úvěr.⁶⁶ U nových žadatelů o úvěr je vyžadováno doložení 3 příjmů⁶⁷ a u žadatelů, kteří žádají opakovaně, buď není požadován žádný doklad o příjmu, nebo je požadován 1 doklad prokazující příjem žadatele.⁶⁸

68. Kontrolou předložené dokumentace bylo zjištěno, že účastník řízení nedisponoval v 6 níže v Tabulce č. 6 uvedených úvěrových případech aktuálními a dostatečnými údaji potřebnými pro výpočet příjmu žadatele o úvěr za účelem posouzení jeho úvěruschopnosti.

Tabulka č. 6

Číslo úvěrové smlouvy	Jméno a příjmení spotřebitele	Úvěrová smlouva ze dne	Účastníkem řízení započítaný měsíční příjem žadatele v Kč	Skutečný průměrný měsíční příjem žadatele o úvěr v Kč	Způsob doložení měsíčního příjmu žadatele o úvěr zjištěný správním orgánem
██████	██████████	30.5.2019	31 678	nelze zjistit - pouze 1 doklad na 34 512	výplatní páska 11/2018
██████	██████████	13.6.2019	31 678	nelze zjistit - pouze 1 doklad na 34 512	výplatní páska 11/2018
██████	██████████	30.9.2019	31 678	nelze zjistit - pouze 1 doklad na 34 512	výplatní páska 11/2018
██████	██████████	2.10.2019	16 532	nelze zjistit - pouze 1 doklad na 15 530	výplatní páska 11/2018
██████	██████████	29.5.2018	15 632	nelze zjistit, mzda 107 Kč/hod	pracovní smlouva, mzdový výměr
██████	██████████	6.6.2018	44 649	28 792	Instantor od 25.4.2018 - 25.5.2018, daňové přiznání za rok 2017

69. Dále bylo zjištěno, že ve 3 úvěrových případech žadatelky o úvěr ██████████ (smlouva č. ██████████ ze dne 30.5.2019 s celkovou výší úvěru 5 000 Kč, splatností 7 dnů a celkovou částkou, kterou měla spotřebitelka zaplatit 5 396 Kč; smlouva č. ██████████ ze dne 13.6.2019 s celkovou výší úvěru 3 000 Kč, splatností 7 dnů a celkovou částkou, kterou měla spotřebitelka zaplatit 3 265 Kč a smlouva č. ██████████ ze dne 30.9.2019 s celkovou výší úvěru 5 000 Kč, splatností 21 dnů a celkovou částkou, kterou měla spotřebitelka zaplatit 5 742 Kč) byla součástí předložené úvěrové dokumentace pouze jedna výplatní páska za listopad 2018 prokazující čistý příjem ve výši 34 512 Kč. Účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti ██████████ započítal⁶⁹ na příjmové straně částku 31 678 Kč jako čistou mzdu. Účastník řízení současně předložil i nahrávku telefonického rozhovoru s žadatelkou ██████████ ze dne 30.9.2019⁷⁰, ze které vyplývá, že operátorka účastníka řízení požádala žadatelku o předložení aktuální výplatní pásky, kterou žadatelka přislíbila poslat následující den; tato výplatní páska však není součástí předložené úvěrové dokumentace.

70. Správní orgán zjistil, že v úvěrovém případě žadatelky o úvěr ██████████ (č. smlouvy ██████████ ze dne 2.10.2019 s celkovou výší úvěru 2 000 Kč, splatností 28 dnů a celkovou částkou, kterou měla spotřebitelka zaplatit 2 439 Kč) byla součástí úvěrové

⁶⁵ Spis č.l. 7, DVD-R, složka: kontroly, soubor: *Kontrolní pohovor Kontex 05112019_1.MP3*, čas od 01:01:30 do 01:01:37.

⁶⁶ Spis č.l. 7, DVD-R, složka: kontroly, soubor: *Kontrolní pohovor Kontex 05112019_1.MP3*, čas od 01:01:53 do 01:02:02.

⁶⁷ Spis č.l. 7, DVD-R, složka: kontroly, soubor: *Kontrolní pohovor Kontex 05112019_1.MP3*, čas od 01:04:20 do 01:04:06.

⁶⁸ Spis č.l. 7, DVD-R, složka: kontroly, soubor: *Kontrolní pohovor Kontex 05112019_1.MP3*, čas od 01:00:10 do 01:01:05.

⁶⁹ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2020_002111_CNB_650_doplnění informací úvěruschopnost.zfo, příloha: *CNB.xlsx*.

⁷⁰ Spis č.l. 7, DVD-R, složka: 2019_122028_CNB_650_dne_21_11_2019_Nahrávky, složka: ██████████ - ██████████, složka: Nahrávky, soubor: *out205_activity_activities_5d91ab1674bc5650527128_1569827607.mp3*.

dokumentace pouze jedna výplatní páska za listopad 2018 znějící na částku 15 530 Kč. Účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti [REDACTED], započtl na příjmové straně částku 16 532 Kč jako čistou mzdu.⁷¹

71. Správní orgán konstatuje, že účastník řízení vycházel při posuzování úvěruschopnosti žadatelek [REDACTED] a [REDACTED] pouze z jedné výplatní pásky, která navíc nebyla aktuální, a tudíž nevypovídala o výši měsíčního příjmu žadatelek o úvěr v okamžiku podání jejich úvěrových žádostí. V případě [REDACTED], navíc nebyla započtená částka čisté mzdy ve výši 16 532 Kč prokazatelná.
72. V úvěrovém případě [REDACTED] (č. smlouvy [REDACTED] ze dne 6.6.2018 s celkovou výší úvěru 15 000 Kč, splatností 14 dnů a celkovou částkou, kterou měla spotřebitelka zaplatit 16 911 Kč a v případě prodlení 17 337 Kč) předložil účastník řízení výstup z aplikace Instantor za období ode dne 25.4.2018 do dne 25.5.2018, ze kterého je patrný její čistý měsíční příjem ve výši 25 936 Kč, který jí byl připsán na účet v [REDACTED], IČO [REDACTED], sídlem [REDACTED], a kopii daňového priznání za rok 2017⁷², ze kterého vyplývá čistý měsíční příjem žadatelky z nájmu ve výši 2 856 Kč. Průměrný měsíční příjem žadatelky tak činí 28 792 Kč. Účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti [REDACTED] započtl⁷³ na příjmové straně částku 44 649 Kč, přičemž jako zdroj označil daňové priznání. Započítaný příjem ve výši 44 649 Kč v případě žadatelky o úvěr [REDACTED] tak z předložených podkladů nevyplývá.
73. V úvěrovém případě [REDACTED] (č. smlouvy [REDACTED] ze dne 29.5.2018 s celkovou výší úvěru 7 000 Kč, splatností 28 dnů a celkovou částkou, kterou měla spotřebitelka zaplatit 9 400 Kč) byla součástí předložené úvěrové dokumentace uzavřené se společností [REDACTED], IČO [REDACTED], sídlem [REDACTED], pracovní smlouva a mzdový výměr žadatelky, ze dne 30.4.2018, sjednávající pracovní poměr na dobu určitou ode dne 2.5.2018 do dne 30.4.2019 se zkušební dobou 3 měsíce a hodinovou mzdou ve výši 107 Kč/hod. Účastník řízení při posouzení úvěruschopnosti této žadatelky započtl⁷⁴ na příjmové straně částku 15 632 Kč jako čistou mzdu. Správní orgán konstatuje, že z předložené dokumentace není zřejmé, kolik hodin v rámci pracovního poměru žadatelka odpracovala a z jakého důvodu byla započtena právě částka 15 632 Kč. Žadatelka byla navíc ke dni uzavření úvěrové smlouvy ve zkušební době, kdy mohou obě strany zrušit pracovní smlouvu i bez uvedení důvodu, a proto nelze prokázat udržitelnost a trvalost tohoto příjmu.
74. **Z výše uvedených skutkových okolností vyplývá, že účastník řízení v období ode dne 29.5.2018 do dne 2.10.2019⁷⁵ v 6 úvěrových případech z prověřovaného vzorku 18 úvěrových případů porušil ustanovení § 86 zákona o spotřebitelském úvěru, neboť neposuzoval úvěruschopnost na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když**
 - a) neměl ve 3 úvěrových případech [REDACTED] (č. smlouvy [REDACTED] ze dne 30.5.2019, č. smlouvy [REDACTED] ze dne 13.6.2019, č. smlouvy [REDACTED] ze dne 30.9.2019) a v úvěrovém případě [REDACTED] (č. smlouvy [REDACTED] ze dne 2.10.2019) k dispozici aktuální doklady osvědčující jejich příjem,

⁷¹ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2020_002111_CNB_650_doplnění informací úvěruschopnost.zfo, příloha: CNB.xlsx.

⁷² Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2020_025644_CNB_650_námítky.zfo, příloha: Danove priznani 242450.pdf.

⁷³ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2020_002111_CNB_650_doplnění informací úvěruschopnost.zfo, příloha: CNB.xlsx.

⁷⁴ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2020_002111_CNB_650_doplnění informací úvěruschopnost.zfo, příloha: CNB.xlsx.

⁷⁵ Datum uzavření smlouvy č. 241365 s [REDACTED] (29.5.2018) a datum uzavření smlouvy č. 318469 s [REDACTED] (2.10.2019).

- b) v případě [REDAKCE] (č. smlouvy [REDAKCE] ze dne 6.6.2018) vycházel z příjmu, který nevyplýval z informací, kterými disponoval,
- c) a v případě [REDAKCE] (č. smlouvy [REDAKCE] ze dne 29.5.2018) nedoložil, jak stanovil výši jejího příjmu, když z pracovní smlouvy, kterou disponoval, vyplývala pouze hodinová mzda.

b) Výdaje a závazky (dluhy) žadatele o úvěr

75. Správní orgán posuzoval výdajovou stránku rozpočtu žadatele o úvěr, tj. výdaje na domácnost, bydlení a ostatní výdaje včetně závazků (dosavadních dluhů) žadatele o úvěr.
76. Jak již bylo uvedeno výše, údaje ze žádosti o úvěr jsou propisovány v CRM účastníka řízení do *Profilu klienta*. *Profil klienta* obsahuje kromě údajů o počtu členů domácnosti a nezaopatřených dětí⁷⁶ také pole *Výdaje na potraviny a jídlo*, *Výdaje na zdravotní péči*, *Výživné (alimenty) pro děti*, *Životní minimum*, *Úvěr v bance*, *Měsíční splátka hypotéky*, *Pronájem nemovitosti nebo poplatky na bydlení*, *Ostatní výdaje (telefon, jízdenky a pod.)* a *Výše měsíčních závazků*.
77. Účastník řízení ohledně toho, kam vstupují údaje vyplněné žadatelem v žádosti o úvěr, resp. do kterého pole v *Profilu klienta* se propíše, uvedl cit.: „*to, co on (žadatel o úvěr) vyplní, vstoupí do těchto dvou políček, co jsme si teď řekli – Úvěr v bance a ta celková (Výše měsíčních závazků), ale když se potom s klientem mluví, tak je možné, že on, protože neví, co se tím myslí, tak se mu ještě dodiktuje a operátoři různě jako rozepíšou... Následně by se to mělo sečíst, ony spíš sečtou ty dole (pole pod životním minimem) a ty nahoře k tomu holky přičítají ručně.*“⁷⁷ Účastník řízení dále dodal cit.: „*výdaje na úvěr – kolonka úvěr v bance (měsíční splátka), hypotéka – měsíční splátka hypotéky, výdaje na bydlení – pronájem nemovitosti nebo poplatky na bydlení, ostatní (potraviny, léky, jízdenky, telefon, nafta atd.) – ostatní.*“⁷⁸
78. Žadatelem deklarované výdaje na bydlení, domácnost a ostatní výdaje se dle účastníka řízení cit.: „*potvrzují pouze telefonicky, v případě zápisu v EUCB, potvrzení dluhu s klientem a následný zápis dluhu do kolonky úvěr*“. Žadatelem deklarované dluhy (závazky) se rovněž dle sdělení účastníka řízení cit.: „*potvrzují pouze telefonicky*“.⁷⁹
79. Správní orgán konstatuje, že telefonický rozhovor s žadatelem o úvěr nelze bez dalšího považovat za spolehlivé ověření jím deklarovaných informací, neboť jakákoliv deklarace žadatele o úvěr nepředstavuje pro poskytovatele úvěru žádnou vyšší míru jistoty ve spolehlivosti jím poskytnutých informací.
80. Správní orgán zjistil, že stávající závazky (dluhy) žadatele o úvěr účastník řízení ověřuje pouze v registru EUCB. Účastník řízení s informacemi z úvěrového registru EUCB efektivně nepracuje, neboť uvedl, že sleduje pouze pole *Maximální počet zpožděných dnů za současného úvěru*, a pokud je žadatel v prodlení více než 30 dní s částkou vyšší než 5 000 Kč, tak mu další úvěr není poskytnut.⁸⁰
81. Správní orgán k tomu dodává, že úvěrový registr EUCB slouží k vzájemnému informování pouze značně omezeného počtu uživatelů a nikoli dostatečně reprezentativního zastoupení

⁷⁶ Členění podle věku dětí.

⁷⁷ Spis č.l. 7, DVD-R, složka: kontroly, soubor: *Kontrolní pohovor Kontex 09122019.MP3*, čas od 00:23:22 do 00:23:44.

⁷⁸ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: *2020_010976_CNB_650_RE_dotaz na profily klientů.msg*.

⁷⁹ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: *2020_010976_CNB_650_RE_dotaz na profily klientů.msg*.

⁸⁰ Spis č.l. 7, DVD-R, složka: kontroly, soubor: *Kontrolní pohovor Kontex 12112019.MP3*, čas od 00:15:50 do 00:15:55, od 00:28:40 do 00:28:50.

poskytovatelů spotřebitelských úvěrů⁸¹, neboť jak vyplývá z informací uvedených na internetové stránce tohoto registru <https://eucb.info/cz/>, v době Kontroly bylo jeho partnery pouze 13 vybraných společností⁸².

82. Správní orgán dále konstatuje, že úvěrový registr EUCB, jehož účastníky je jen značně omezený počet úvěrových společností, nemůže být bez dalšího dostatečným zdrojem relevantních informací o případném splátkovém zatížení žadatele o úvěr, tedy dostatečně spolehlivým informačním vstupem do procesu posuzování úvěruschopnosti žadatelů o úvěr ve smyslu ustanovení § 86 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru.
83. Jak již bylo uvedeno výše, účastník řízení zjišťuje a zohledňuje při posuzování úvěruschopnosti příjmy a výdaje jen za žadatele o úvěr, nikoliv za celou domácnost.⁸³
84. Na dotaz správního orgánu⁸⁴, které konkrétní položky z *Profilu klienta* (příp. jejich součet) vstupují do procesu posouzení úvěruschopnosti na straně výdajů (včetně závazků), účastník řízení sdělil cit.: „...Na straně výdajů se sčítají všechny dostupné výdaje, které nám klient deklaruje a které s ním pak ještě konzultujeme po telefonu, NEPOČÍTÁME S ŽIVOTNÍM MINIMEM. V průběhu času se mírně měnil registrační formulář a v různých časech byly vyplňovány různé podrobnosti a rozpad co se týká výdajové stránky, vždy však cílíme na CELKOVOU měsíčně vydanou částku, tedy sčítáme všechny deklarované výdaje, nebo se ptáme na celkový měsíční náklad na živobytí. Z výše uvedeného seznamu tedy pracujeme úplně se vším kromě položky životního minima, historicky se však pracovalo i s touto položkou, nicméně momentálně ne.“⁸⁵ Účastník řízení dodal, že cca do ledna 2019 se k poli *Výše měsíčních nákladů* připočítávalo životní minimum, přičemž při stanovení jeho výše vycházel z údajů o počtu členů domácnosti⁸⁶. Účastník řízení také uvedl cit.: „...později bylo životní minimum nahrazeno SKUTEČNÝMI zjištěnými náklady.“⁸⁷
85. Účastník řízení potvrdil, že částka v poli *Výše měsíčních závazků* v *Profilu klienta* je konečnou (souhrnnou) částkou, která vstupuje do výpočtu *kreditního rámce*⁸⁸ a dodal cit.: „Každý operátor to dělá jinak, že třeba někdo se zeptal na ty potraviny a zadal to tam, a pak to sčítal ještě navíc, anebo někdo opravdu poctivě už to dával dole“⁸⁹. Na dotaz správního orgánu, jakým způsobem může účastník řízení doložit, že položka *Výše měsíčních závazků* je skutečně součtem všech výdajových položek (včetně dluhů žadatele) z *Profilu klienta*, jak tvrdí, účastník řízení uvedl, že to lze doložit tím, že byl úvěr schválen a tím, kolik je *kreditní rámec* cit.: „Ale ten vzorec máte a ten musí platit... Uvidíte to podle vydané půjčky, jestli to s ním sedí“.⁹⁰
86. Účastník řízení uvedl, že i přesto, že systém automaticky nesčítá všechny výdajové položky, jeho operátorky započítají vždy všechny žadatelem deklarované výdajové položky.⁹¹

⁸¹ [redacted] – poskytování ukončeno k 5.12.2018, [redacted] – poskytují pouze podnikatelské úvěry, [redacted] – poskytují pouze podnikatelské úvěry, [redacted] – poskytování úvěrů již též ukončeno.

⁸² [redacted]

Viz spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2020_009913_CNB_650_PriScr_EUCB ze dne 17_1_2020.docx a spis č.l. 8, CD, soubor: EUCB.docx.

⁸³ Spis č.l. 7, DVD-R, složka: kontroly, soubor: Kontrolní pohovor Kontex 19122019 1.MP3, čas od 00:14:25 do 00:15:36.

⁸⁴ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2020_010976_CNB_650_RE_dotaz na profily klientů.msg.

⁸⁵ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2020_010976_CNB_650_RE_dotaz na profily klientů.msg.

⁸⁶ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2020_010976_CNB_650_RE_dotaz na profily klientů.msg a složka: kontroly, soubor: Kontrolní pohovor Kontex 09122019.MP3, čas 00:34:36 do 00:35:27.

⁸⁷ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2020_017733_CNB_650_RE_doplnění informací ke kontrole.msg.

⁸⁸ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2020_010976_CNB_650_RE_dotaz na profily klientů.msg.

⁸⁹ Spis č.l. 7, DVD-R, složka: kontroly, soubor: Kontrolní pohovor Kontex 09122019.MP3, čas od 00:10:12 do 00:10:21.

⁹⁰ Spis č.l. 7, DVD-R, složka: kontroly, soubor: Kontrolní pohovor Kontex 09122019.MP3, čas od 00:13:45 do 00:14:18.

⁹¹ Spis č.l. 7, DVD-R, složka: kontroly, soubor: Kontrolní pohovor Kontex 09122019.MP3, čas od 00:13:45 do 00:14:10, cit.: „ale ten vzorec máte ((příjmy – výdaje) * 0,9]) a ten musí platit, my podle něj vydáváme, jo a ty výdaje do toho musí vstoupit vždycky všechny. Že to IT blbě

87. Kontrolou dokumentace předložené k prověřovanému vzorku 18 úvěrovým případům (viz Tabulka č. 7) správní orgán zjistil, že pouze ve 4 případech⁹² byly předloženy výpisy z bankovního účtu žadatele o úvěr, přičemž v případě [redacted] (č. smlouvy [redacted] ze dne 26.2.2019) též potvrzení plateb z transakční historie a v případě [redacted] (č. smlouvy [redacted] ze dne 6.6.2018) výstup z aplikace Instantor. Účastník řízení proto mohl v těchto 4 případech zjistit měsíční výdaje a měsíční splátky ze stávajících dluhů žadatele o úvěr a zjistit, resp. ověřit, výdajovou stránku tak, aby získal relevantní podklad pro spolehlivý, dostatečný a přiměřený obraz o jeho aktuální finanční situaci. Správní orgán však zjistil, že účastník řízení výdaje a závazky žadatelů o úvěr, vyplývající z těchto dokladů, nezohlednil. Ve zbylých 14 úvěrových případech nebyly žadatelem o úvěr deklarované výdaje a dosavadní dluhy doloženy výpisem z bankovního účtu ani jiným dokladem sloužícím k ověření výdajů a dosavadních dluhů žadatele.

Tabulka č. 7

	Číslo smlouvy	Jméno a příjmení spotřebitele	Celkové měsíční výdaje deklarované žadatelem v Kč, které byly dle účastníka řízení započteny (včetně dluhů) ⁹³	Způsob doložení výdajů žadatele (včetně dluhů)	Byly měsíční výdaje žadatele (včetně dluhů) ověřeny? ANO/NE
1.	[redacted]	[redacted]	12 000 Kč	2x výpis z bankovního účtu 12/2018, 1/2019, 1x potvrzení plateb z transakční historie (28.1.2019 - 26.2.2019)	NE
2.	[redacted]	[redacted]	3 456 Kč	Nedoloženo	NE
3.	[redacted]	[redacted]	4 000 Kč	Nedoloženo	NE
4.	[redacted]	[redacted]	8 410 Kč	4x výpis z bankovního účtu (21.12.2017 - 19.1.2018, 20.1.2018 - 20.2.2018, 21.2.2018 - 20.3.2018, 21.3.2018 - 20.4.2018)	NE
5.	[redacted]	[redacted]	7 000 Kč	Nedoloženo	NE
6.	[redacted]	[redacted]	7 000 Kč	Nedoloženo	NE
7.	[redacted]	[redacted]	7 000 Kč	Nedoloženo	NE
8.	[redacted]	[redacted]	9 940 Kč	Nedoloženo	NE
9.	[redacted]	[redacted]	6 830 Kč	Nedoloženo	NE
10.	[redacted]	[redacted]	5 400 Kč	Nedoloženo	NE
11.	[redacted]	[redacted]	6 740 Kč	Nedoloženo	NE
12.	[redacted]	[redacted]	4 500 Kč	Nedoloženo	NE
13.	[redacted]	[redacted]	8 000 Kč	Nedoloženo	NE
14.	[redacted]	[redacted]	5 140 Kč	3x výpis z bankovního účtu za 2/2018, 3/2018 a 4/2018	NE
15.	[redacted]	[redacted]	4 440 Kč	nedoloženo	NE
16.	[redacted]	[redacted]	5 510 Kč	nedoloženo	NE
17.	[redacted]	[redacted]	5 880 Kč	nedoloženo	NE

naprogramovalo a ono se jim to nesčítá, holky to asi vědí, evidentně podle toho, co říká [redacted], takže to tam sečtou zvlášť, ... ale vždycky tam musí vstoupit veškerý výdaje, který máme od klienta deklarovaný, tam prostě vstupují“.

⁹² Úvěrové případy [redacted], [redacted], [redacted] a [redacted].

⁹³ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2020_002111_CNB_650_doplnění informací úvěruschopnost.zfo, příloha: CNB.xlsx.

18.	██████████	██████████	16 410 Kč	výstup z aplikace Instantor 25.4.2018 - 25.5.2018	NE
-----	------------	------------	-----------	--	----

88. V úvěrovém případě ██████████ (č. smlouvy ██████████ ze dne 26.2.2019) účastník řízení započten⁹⁴ na výdajovou stranu (výdaje včetně stávajících dluhů) souhrnnou částku deklarovanou žadatelem o úvěr ve výši 12 000 Kč (konkrétně výdaje na potraviny a jídlo ve výši 5 000 Kč, pronájem ve výši 6 000 Kč a ostatní výdaje ve výši 1 000 Kč). Součástí předložené úvěrové dokumentace byly 2 výpisy z bankovního účtu vedeného u společnosti ██████████, IČO ██████████, se sídlem ██████████, za období prosinec 2018 a leden 2019 a potvrzení plateb z transakční historie za období ode dne 28.1.2019 do dne 26.2.2019. Z těchto dokladů vyplývají celkové měsíční výdaje žadatele za prosinec 2018 ve výši 141 772,30 Kč, za leden 2019 ve výši 76 748,51 Kč a za období ode dne 28.1.2019 do dne 26.2.2019 ve výši 150 915,46 Kč, tedy průměrné měsíční výdaje činily 123 145,23 Kč. Průměrné měsíční výdaje žadatele o úvěr tedy výrazně přesahovaly žadatelem deklarované a účastníkem řízení započtené měsíční výdaje ve výši 12 000 Kč.
89. V úvěrovém případě ██████████ (č. smlouvy ██████████ ze dne 23.4.2018) účastník řízení započten⁹⁵ na výdajovou stranu (výdaje včetně dosavadních dluhů) souhrnnou částku deklarovanou žadatelem o úvěr ve výši 8 410 Kč (tato částka sestává z životního minima ve výši 3 140 Kč a výše měsíčních závazků 5 000 Kč). Součástí předložené úvěrové dokumentace byly 4 výpisy z bankovního účtu vedeného u ██████████, IČO ██████████, se sídlem ██████████. Z těchto výpisů vyplývaly celkové měsíční výdaje (včetně dluhů)⁹⁶ za období ode dne 21.12.2017 do dne 19.1.2018 ve výši 20 257,10 Kč, za období ode dne 20.1.2018 do dne 20.2.2018 ve výši 16 809,26 Kč, za období ode dne 21.2.2018 do dne 20.3.2018 ve výši 14 935,17 Kč a za období ode dne 21.3.2018 do dne 20.4.2018 ve výši 43 816,97 Kč, tedy průměrné měsíční výdaje činily 23 954,62 Kč. Průměrné měsíční výdaje žadatelky o úvěr tedy výrazně přesahovaly žadatelem deklarované a účastníkem řízení započtené měsíční výdaje ve výši 8 410 Kč.
90. V úvěrovém případě ██████████ (č. smlouvy ██████████ ze dne 21.5.2018) účastník řízení započten⁹⁷ na výdajovou stranu (výdaje včetně splátek dosavadních dluhů) souhrnnou částku deklarovanou žadatelkou o úvěr ve výši 5 140 Kč (tato částka sestává z životního minima ve výši 3 140 Kč a ostatních výdajů ve výši 2 000 Kč). Součástí předložené úvěrové dokumentace byly 3 výpisy z bankovního účtu vedeného u ██████████, IČO ██████████, se sídlem ██████████, za období únor, březen a duben 2018. Z těchto dokladů vyplývaly celkové měsíční výdaje žadatelky za únor 2018 ve výši 23 958,88 Kč, březen 2018 ve výši 28 045,79 Kč a duben 2018 ve výši 28 070,13 Kč tedy průměrné měsíční výdaje činily 26 691,60 Kč. Průměrné měsíční výdaje žadatele o úvěr výrazně přesahují žadatelkou deklarované a účastníkem řízení započtené měsíční výdaje ve výši 5 140 Kč.
91. V úvěrovém případě ██████████ (č. smlouvy ██████████ ze dne 6.6.2018) účastník řízení započten⁹⁸ na výdajovou stranu (výdaje včetně splátek dosavadních dluhů) souhrnnou částku deklarovanou žadatelkou o úvěr ve výši 16 410 Kč (tato částka sestává z životního minima ve výši 3 410 Kč, úvěru v bance ve výši 9 000 Kč, pronájmu nemovitosti ve výši

⁹⁴ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2020_002111_CNB_650_doplnění informací úvěruschopnost.zfo, příloha: CNB.xlsx.

⁹⁵ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2020_002111_CNB_650_doplnění informací úvěruschopnost.zfo, příloha: CNB.xlsx.

⁹⁶ Z výpisů z bankovního účtu dále vyplývá, že ██████████ splácela své stávající dluhy u společnostích ██████████, ██████████ a ██████████ v průměrné výši 12 627 Kč měsíčně. U ostatních plateb označených jako „plánovaná splátka úvěru/úroku“, „platba úroku/pokuty z prodlení“, „zaslání upomínky“ nelze identifikovat adresáty těchto plateb (protistrany).

⁹⁷ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2020_002111_CNB_650_doplnění informací úvěruschopnost.zfo, příloha: CNB.xlsx.

⁹⁸ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2020_002111_CNB_650_doplnění informací úvěruschopnost.zfo, příloha: CNB.xlsx.

3 000 Kč a ostatních výdajů ve výši 1 000 Kč). Součástí předložené úvěrové dokumentace byl jeden výstup z aplikace Instantor za období ode dne 25.4.2018 do dne 25.5.2018 z [REDAKCE], IČO [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], ze kterého vyplývaly celkové měsíční výdaje žadatelky za toto období ve výši 266 236 Kč⁹⁹. Měsíční výdaje žadatelky o úvěr tedy výrazně přesahovaly žadatelkou deklarované a účastníkem řízení započtené měsíční výdaje ve výši 16 410 Kč.

92. Účastník řízení tak celkem v celém prověřovaném vzorku 18 úvěrových případů poskytl spotřebitelský úvěr bez řádného doložení a ověření výdajů a závazků. Správní orgán dále dodává, že ve 4 případech z prověřovaného vzorku 18 úvěrových případů účastník řízení, přestože disponoval výpisy z bankovního účtu žadatelů o úvěr, příp. potvrzením plateb z transakční historie anebo výstupem z aplikace Instantor, s výdaji a/nebo dosavadními dluhy vyplývajících z předložených dokladů nijak nepracoval, a tedy je nezohlednil při posuzování úvěruschopnosti těchto žadatelů o úvěr.

93. **Z výše uvedených skutkových okolností vyplývá, že účastník řízení v období ode dne 23.4.2018 do dne 2.10.2019¹⁰⁰ při vyhodnocování výdajové stránky při posuzování úvěruschopnosti spotřebitele porušil ustanovení § 86 zákona o spotřebitelském úvěru, neboť**

a) v celém prověřovaném vzorku 18 úvěrových případů vycházel z deklarovaných tvrzení jednotlivých spotřebitelů o výši závazků, které ověřoval pouze nahlížením do úvěrového registru EUCB, jehož účastníky byl jen značně omezený počet 13 úvěrových společností,

b) v celém prověřovaném vzorku 18 úvěrových případů vycházel pouze z deklarovaných tvrzení jednotlivých spotřebitelů o výši jejich výdajů, aniž by tato tvrzení ověřoval,

c) a ve 4 případech z prověřovaného vzorku 18 úvěrových případů, tj. v případě [REDAKCE] (sml. č. [REDAKCE] ze dne 26.2.2019), [REDAKCE] (sml. č. [REDAKCE] ze dne 23.4.2018), [REDAKCE] (sml. č. [REDAKCE] ze dne 21.5.2018) a [REDAKCE] (sml. č. [REDAKCE] ze dne 6.6.2018), přestože měl k dispozici doklady, z nichž mohl ověřit měsíční výdaje a měsíční splátky ze stávajících dluhů spotřebitele, včetně nově načerpaných úvěrů, tyto informace žádným způsobem nezohlednil.

c) Prodlužování doby splatnosti spotřebitelského úvěru

94. Účastník řízení umožňuje spotřebitelům prodloužit dobu splatnosti úvěrů. Správní orgán provedl kontrolu celého vzorku 50 úvěrových případů¹⁰¹, neboť v případě prodloužení splatnosti i u původně bezúplatného úvěru byl účastník řízení povinen provést posouzení úvěruschopnosti, jelikož jeho včasným nesplacením dochází k jeho úročení a i samotné prodloužení splatnosti je zpoplatněno, takové úvěry pak již nespádají do výjimky ustanovení § 5 odst. 3 zákona o spotřebitelském úvěru. K prodloužení splatnosti došlo u dvou bezúplatných úvěrů, a to v případě úvěru [REDAKCE] sml. č. [REDAKCE] a [REDAKCE] sml. č. [REDAKCE].

⁹⁹ Z výstupu z aplikace Instantor dále vyplývá, že [REDAKCE] v tomto období čerpala nové úvěry od společnosti [REDAKCE], [REDAKCE] v celkové výši 21 300 Kč a splácela stávající dluhy u společnosti [REDAKCE] ve výši 30 166 Kč; z výstupu z aplikace Instantor je patrná i platba za prodloužení úvěru ve výši 6 673 Kč a platba označená jako „půjčka“ ve výši 2 735 Kč, kde však nelze identifikovat protistrany.

¹⁰⁰ Datum uzavření smlouvy č. [REDAKCE] s [REDAKCE] a datum uzavření smlouvy č. [REDAKCE] s [REDAKCE].

¹⁰¹ Viz Tabulka č.1.

95. Správní orgán zjistil 2 různé úpravy možnosti prodloužení doby splatnosti úvěru ve smlouvě o spotřebitelském úvěru:
- i) Např. ve smlouvě o spotřebitelském úvěru č. ██████ uzavřené mezi účastníkem řízení a ██████ dne 2.10.2019¹⁰² je v článku 3. *Splácení úvěru a úroky* v odst. 3.6 uvedeno cit.: „*Formou dodatku k této Smlouvě můžeme sjednat prodloužení splatnosti úvěru.*“
 - ii) Např. ve smlouvě o spotřebitelském úvěru č. ██████ uzavřené mezi účastníkem řízení a ██████ dne 19.4.2018¹⁰³ je v článku V. *Splatnost a způsob splácení* v odst. 1 uvedeno cit.: „*Smluvní strany se mohou dohodnout formou dodatku k této smlouvě na prodloužení lhůty splatnosti Úvěru, a to o 7, 14, 21 nebo 28 dní, za což je povinen Úvěrovaný uhradit Úvěrujícímu administrativní poplatek za prodloužení splatnosti úvěru uvedený v Sazebníku. Dodatek může být uzavřen pouze v případě, že po provedeném posouzení schopnosti Úvěrovaného splácet úvěr nebudou důvodně pochybnosti o schopnosti spotřebitele spotřebitelský úvěr splácet.*“
96. Prodloužení doby splatnosti spotřebitelského úvěru je obdobně upraveno také v *Úvěrových podmínkách*¹⁰⁴ účastníka řízení konkrétně v článku 8. *Prodloužení splatnosti úvěru.*
97. Prodloužení doby splatnosti se netýká pouze jedné splátky, nýbrž celého úvěru tj. všech následujících splátek úvěru¹⁰⁵. Účastník řízení uzavírá se spotřebitelem dodatek ke smlouvě o spotřebitelském úvěru, kterým se prodlužuje doba splatnosti úvěru. Tento dodatek má formu smlouvy o spotřebitelském úvěru¹⁰⁶ s novým číslem úvěru, kde jsou obdobná ustanovení jako v původní smlouvě nicméně s upravenou dobou splatnosti spotřebitelského úvěru¹⁰⁷.
98. Účastník řízení uvedl¹⁰⁸, že spotřebitele o možnosti prodloužení doby splatnosti úvěru informuje také pomocí SMS zpráv a e-mailem, případně telefonicky. Spotřebitelé si mohou o prodloužení doby splatnosti spotřebitelského úvěru požádat zejména prostřednictvím klientské zóny, kde jsou uvedeny způsoby prodloužení doby splatnosti úvěru a náklady s prodloužením splatnosti úvěru spojené. Další možností, jak prodloužit splatnost úvěru je telefonicky s pracovníkem účastníka řízení.
99. Účastník řízení uvedl, jak postupuje při žádosti spotřebitele o prodloužení doby splatnosti úvěru cit.: „*jakmile vlastně obdržíme ten příslušný poplatek a po schválení na straně teda naší společnosti, kde tu platbu přijímají, že to souhlasí, že měl zájem o to prodloužení, obdrželi jsme tu částku, tak se to prodloužení realizuje.*“¹⁰⁹
100. Účastník řízení dále uvedl, zda je splatnost spotřebitelského úvěru prodloužena pouze na základě zaplacení příslušného poplatku cit.: „*vždy to prodloužení přijde do systému do řídicího centra a tam se koukáme na EUCEB, jestli není někde v prodlení a schvaluje se prodloužení, tedy není pravda, že se prodlouží automaticky, klient je lustrován, ale manuálně.*“ Při žádosti spotřebitele o prodloužení splatnosti spotřebitelského úvěru

¹⁰² Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2019_121205_CNB_650_████████.zfo, příloha: SMLOUVA_O_SPOTREBITELSKEM_UVERU_C.████████.pdf.

¹⁰³ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2019_121081_CNB_650_████████.zfo, příloha: SMLOUVA_O_SPOTREBITELSKEM_UVERU_C.████████.pdf.

¹⁰⁴ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2019_121205_CNB_650_████████.zfo, příloha: UVEROVE_PODMINKY.pdf.

¹⁰⁵ Spis č.l. 7, DVD-R, složka: kontroly, soubor: Kontrolní pohovor Kontex 05112019_1.MP3, čas od 01:25:17 do 01:25:42.

¹⁰⁶ Správní orgán dodává, že tyto dodatky jsou nazvány stejně jako smlouvy o spotřebitelském úvěru, tedy *Smlouva o spotřebitelském úvěru* a mají přiřazeno jedinečné číslo z CRM účastníka řízení.

¹⁰⁷ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2019_117154_CNB_650_████████.zfo, přílohy: Dodatek_prodlouzeni_2019-07-11.pdf a Dodatek_prodlouzeni_2019-07-29.pdf.

¹⁰⁸ Spis č.l. 7, DVD-R, složka: kontroly, soubor: Kontrolní pohovor Kontex 05112019_1.MP3, čas od 01:22:32 do 01:23:35.

¹⁰⁹ Spis č.l. 7, DVD-R, složka: kontroly, soubor: Kontrolní pohovor Kontex 05112019_1.MP3, čas od 01:23:41 do 01:23:55.

účastník řízení ověřuje pouze v registru EUCB¹¹⁰, zda spotřebitel není v prodlení u jiných poskytovatelů spotřebitelského úvěru a jiné posouzení úvěruschopnosti při prodlužování splatnosti spotřebitelského úvěru neprobíhá¹¹¹.

101. Účastník řízení tedy při rozhodování o tom, zda vyhoví žádosti spotřebitele o prodloužení doby splatnosti spotřebitelského úvěru, nahlíží pouze do registru EUCB. K tomu správní orgán uvádí, že EUCB je jediným úvěrovým registrem, který účastník řízení využívá a jak je již uvedeno výše v kapitole (ii) *Posuzování úvěruschopnosti spotřebitele*, podkapitole b) *Výdaje a závazky (dluhy) žadatele o úvěr*, tento registr není dostatečným zdrojem pro ověření stávajících dluhů žadatele o úvěr. Správní orgán dále konstatuje, že nahlížení do jediného úvěrového registru, jehož účastníky je jen značně omezený počet úvěrových společností, nemůže být bez dalšího považováno za dostatečné posouzení úvěruschopnosti žadatelů o prodloužení doby splatnosti spotřebitelského úvěru.
102. Správním orgánem bylo vyhodnoceno, že prodloužení doby splatnosti spotřebitelského úvěru, jak jej realizuje účastník řízení, je spotřebitelským úvěrem v podobě „*odložené platby*“ ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, neboť jeho prostřednictvím dochází k dohodě se spotřebitelem na základě volného uvážení obou smluvních stran a jedná se tak o „*smlouvu o spotřebitelském úvěru*“ ve smyslu ustanovení § 86 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru. Účastník řízení je tak na základě každé žádosti o prodloužení doby splatnosti úvěru povinen v přiměřeném rozsahu posoudit schopnost spotřebitele splatit úvěr, a to v prodloužené době splatnosti a s úhradou příslušného poplatku za toto prodloužení. Jak však vyplývá z výše uvedeného, účastník řízení při prodlužování doby splatnosti spotřebitelského úvěru řádně neposuzuje úvěruschopnost spotřebitelů žádajících o prodloužení doby splatnosti spotřebitelského úvěru.
103. Kontrolou 50 úvěrových případů¹¹² správní orgán zjistil, že celkem v 7 případech došlo k prodloužení doby splatnosti spotřebitelského úvěru výše uvedeným způsobem, viz Tabulka č. 8.

Tabulka č. 8¹¹³

	Číslo smlouvy	Jméno a příjmení spotřebitele	Datum uzavření smlouvy	Počet prodloužení
1.	██████	██████████	30.5.2018	4
2.	██████	██████████	13.6.2018	39
3.	██████	██████████	22.7.2018	36
4.	██████	██████████	19.3.2019	2
5.	██████	██████████	29.10.2018	19
6.	██████	██████████	4.6.2019	2
7.	██████	██████████	4.6.2018	37

¹¹⁰ Databáze pohledávek a finančních závazků, tj. registr dlužníků.

¹¹¹ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2020_009362_CNB_650_prodlužování doby splatnosti spotřebitelského úvěru.msg.

¹¹² Viz Tabulka č. 1.

¹¹³ Prodloužení doby splatnosti je patrné z Přehledu úvěru přiloženého ke každé z úvěrových složek a dále z dokumentu spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2019_119689_CNB_650_příloha č1_doplněno 3.zfo.

104. Z dokumentů předložených účastníkem řízení¹¹⁴ během Kontroly dále vyplývá, že účastník řízení prodloužil v kontrolovaném období splatnost celkem v 4 394 případech z 17 054 poskytnutých spotřebitelských úvěrů, přičemž splatnost některých spotřebitelských úvěrů byla prodlužována opakovaně. Celkový počet prodloužení splatnosti spotřebitelských úvěrů byl 13 816.
105. Z výše uvedených skutkových okolností vyplývá, že účastník řízení v období ode dne 30.5.2018 do dne 4.6.2019¹¹⁵ porušil ustanovení § 86 zákona o spotřebitelském úvěru, neboť v 5 případech z relevantního kontrolního vzorku 42 úvěrových případů a dále ve 2 úvěrových případech, na něž se v důsledku prodloužení původně bezúplatné smlouvy rovněž aplikovaly povinnosti zákona o spotřebitelském úvěru, tj. v případech [REDAKCE] (sml. č. [REDAKCE] ze dne 30.5.2018), [REDAKCE] (sml. č. [REDAKCE] ze dne 13.6.2018), [REDAKCE] (sml. č. [REDAKCE] ze dne 22.7.2018), [REDAKCE] (sml. č. [REDAKCE] ze dne 19.3.2019), [REDAKCE] (sml. č. [REDAKCE] ze dne 29.10.2018), [REDAKCE] (sml. č. [REDAKCE] ze dne 4.6.2019) a [REDAKCE] (sml. č. [REDAKCE] ze dne 4.6.2018), řádně neposuzoval před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru, kterou se formou dodatku prodlužovala doba splatnosti spotřebitelského úvěru, úvěruschopnost jednotlivých spotřebitelů, když při rozhodování o prodloužení doby splatnosti spotřebitelského úvěru nahlížel pouze do registru EUCB.

Právní kvalifikace

106. Účastník řízení má povinnost s odbornou péčí ve smyslu ustanovení § 75 zákona o spotřebitelském úvěru posoudit úvěruschopnost spotřebitele v souladu s požadavky § 86 odst. 1 téhož zákona, resp. řádně posoudit úvěruschopnost spotřebitele, a to na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací získaných primárně od spotřebitele, a pokud je to nezbytné, z databáze umožňující posouzení úvěruschopnosti spotřebitele nebo i z jiných zdrojů. Poskytovatel poskytne spotřebitelský úvěr jen tehdy, pokud z výsledku posouzení úvěruschopnosti spotřebitele vyplývá, že nejsou důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele spotřebitelský úvěr splácet. Pokud tedy účastník řízení nedisponoval nezbytnými, spolehlivými, dostatečnými a přiměřenými informacemi, je naprosto zřejmé, že ani nemohlo dojít k řádnému posouzení úvěruschopnosti. Z ustanovení § 84 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru zároveň vyplývá, že je účastník řízení povinen informace poskytnuté spotřebitelem ověřit způsobem přiměřeným dané situaci, je-li to nutné, též použitím nezávisle ověřitelných údajů.
107. Správní orgán ze vzorku 50 úvěrových případů viz Tabulka č. 1, zjistil, že v 8¹¹⁶ případech byly sjednány úvěry v režimu ustanovení § 5 odst. 3 zákona o spotřebitelském úvěru, na které tedy nebylo možné aplikovat požadavky ustanovení § 86 zákona tohoto zákona, tudíž relevantní kontrolní vzorek zahrnoval 42 úvěrových případů, nicméně v případě prodloužení splatnosti i u původně bezúplatného úvěru byl účastník řízení povinen provést posouzení úvěruschopnosti, jelikož jeho včasným nesplacením dochází k jeho úročení a i samotné prodloužení splatnosti je zpoplatněno, takové úvěry pak již nespádají do výjimky ustanovení § 5 odst. 3 zákona o spotřebitelském úvěru. K prodloužení splatnosti došlo u dvou bezúplatných úvěrů, a to v případě úvěru [REDAKCE] sml. č. [REDAKCE] a [REDAKCE] sml. č. [REDAKCE]. Správní orgán následně zjistil, že 24

¹¹⁴ Spis č.l. 7, DVD-R, soubor: 2019_119689_CNB_650_příloha č1_doplněno 3.zfo, příloha: *Priloha_c.1_DOPLNENO_3.xlsx*.

¹¹⁵ Období od uzavření první a poslední úvěrové smlouvy z Tabulky č. 8 (úvěrový případ [REDAKCE] a [REDAKCE]).

¹¹⁶ Úvěrové případy [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE], [REDAKCE].

úvěrových případů¹¹⁷ nebylo možné zpětně rekonstruovat (viz výše kapitola (i) *Uchovávání dokumentů a záznamů* tohoto rozhodnutí), a tudíž nebylo možné ověřit postup účastníka řízení při posouzení úvěruschopnosti z hlediska naplnění požadavků ustanovení § 86 zákona o spotřebitelském úvěru. Zjištění podkapitoly a) *Příjmy žadatele o úvěr* a b) *Výdaje a závazky (dluhy) žadatele o úvěr* této kapitoly se tedy týkají zbylých 18 úvěrových případů, viz Tabulka č. 5.

108. Na základě výše popsaných skutečností správní orgán došel k závěru, že účastník řízení řádně neposuzoval úvěruschopnost spotřebitelů, neboť a) v 6 úvěrových případech nebyl příjem spotřebitelů prokazatelný nebo nebyl vůbec doložen, b) v celém prověřovaném vzorku 18 úvěrových případů poskytl spotřebitelský úvěr bez řádného doložení a ověření výdajů a závazků a c) v 7 případech řádně neposuzoval před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru, kterou se opakovaně formou dodatku prodlužovala doba splatnosti spotřebitelského úvěru, úvěruschopnost jednotlivých spotřebitelů.
109. Ustanovení § 86 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru stanoví, že informace získané poskytovatelem musí být spolehlivé. Správní orgán má za to, že aby se jednalo o spolehlivé, dostatečné a přiměřené informace, musí účastník řízení jejich platnost ověřit ze spolehlivých zdrojů, aby tyto informace byly do určité míry objektivní a podložené.
110. Správní orgán tedy shrnuje, že z prověřovaného vzorku 18 spotřebitelských úvěrů účastník řízení neměl v 18 případech dostatečné podklady k ověření výše příjmu nebo výše výdajů. Správní orgán uvádí, že vzhledem k výše uvedenému neprovedl účastník řízení posouzení úvěruschopnosti ve smyslu ustanovení § 86 zákona o spotřebitelském úvěru tak, aby nebyly dány důvodné pochybnosti o tom, zda budou spotřebitelé schopni úvěr splatit.
111. Správní orgán hodnotí prodloužení splatnosti stávajících úvěrových smluv jako poskytnutí spotřebitelského úvěru v podobě odložené platby ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru. Ze vzorku 50 úvěrových případů účastník řízení obdržel žádost o prodloužení splatnosti v 7 úvěrových případech, u kterých splatnost prodloužil, aniž by zjišťoval úvěruschopnost spotřebitelů.
112. Správní orgán závěrem konstatuje, že účastník řízení v rámci Vyjádření účastníka řízení k uvedeným skutečnostem nevznesl žádné námítky.
113. **Správní orgán má za prokázané, že účastník řízení před poskytnutím spotřebitelských úvěrů v období ode dne 23.4.2018 do dne 2.10.2019¹¹⁸ před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru řádně neposuzoval úvěruschopnost spotřebitelů na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací, když**
- a) v 6 případech z prověřovaného vzorku 18 úvěrových případů byly schváleny žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru bez nezbytných podkladů dokládajících deklarované příjmy spotřebitelů, neboť ve 3 úvěrových případech [redacted] (sml. č. [redacted] ze dne 30.5.2019, sml. č. [redacted] ze dne 13.6.2019, sml. č. [redacted] ze dne 30.9.2019) a v úvěrovém případě [redacted] (sml. č. [redacted] ze dne 2.10.2019) neměl k dispozici aktuální doklady osvědčující jejich příjem, v případě [redacted] (sml. č. [redacted] ze dne 6.6.2018) vycházel z příjmu, který nevyplynul z informací, kterými

¹¹⁷ Úvěrové případy [redacted]

¹¹⁸ Sloučení jednotlivých období uvedených ve výrocích k jednotlivým podkapitolám a), b) a c) této kapitoly.

disponoval, a v případě [REDACTED] (sml. č. [REDACTED] ze dne 29.5.2018) nedoložil, jak stanovil výši jejího příjmu, když z pracovní smlouvy, kterou disponoval, vyplývala pouze hodinová mzda;

- b) v období ode dne 23.4.2018 do dne 2.10.2019¹¹⁹ vycházel v prověřovaném vzorku 18 úvěrových případů z deklarovaných tvrzení jednotlivých spotřebitelů o výši závazků, které ověřoval pouze nahlížením do úvěrového registru EUCB, jehož účastníky byl jen značně omezený počet 13 úvěrových společností, a dále vycházel v prověřovaném vzorku 18 úvěrových případů pouze z deklarovaných tvrzení jednotlivých spotřebitelů o výši jejich výdajů, aniž by tato tvrzení ověřoval, a přestože ve 4 případech, tj. v případech [REDACTED] (sml. č. [REDACTED] ze dne 26.2.2019), [REDACTED] (sml. č. [REDACTED] ze dne 23.4.2018), [REDACTED] (sml. č. [REDACTED] ze dne 21.5.2018) a [REDACTED] (sml. č. [REDACTED] ze dne 6.6.2018), měl k dispozici doklady, z nichž mohl ověřit měsíční výdaje a měsíční splátky ze stávajících dluhů spotřebitele, včetně nově načerpaných úvěrů, tyto informace žádným způsobem nezohlednil;
- c) v 5 případech z relevantního kontrolního vzorku 42 úvěrových případů a dále ve 2 úvěrových případech, na něž se v důsledku prodloužení původně bezúplatné smlouvy rovněž aplikovaly povinnosti zákona o spotřebitelském úvěru, tj. v případech [REDACTED] (sml. č. [REDACTED] ze dne 30.5.2018), [REDACTED] (sml. č. [REDACTED] ze dne 13.6.2018), [REDACTED] (sml. č. [REDACTED] ze dne 22.7.2018), [REDACTED] (sml. č. [REDACTED] ze dne 19.3.2019), [REDACTED] (sml. č. [REDACTED] ze dne 29.10.2018), [REDACTED] (sml. č. [REDACTED] ze dne 4.6.2019) a [REDACTED] (sml. č. [REDACTED] ze dne 4.6.2018), řádně neposuzoval před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru, kterou se formou dodatku prodlužovala doba splatnosti spotřebitelského úvěru, úvěruschopnost jednotlivých spotřebitelů, když při rozhodování o prodloužení doby splatnosti spotřebitelského úvěru nahlížel pouze do registru EUCB,

postupoval tak v rozporu s požadavky stanovenými v ustanovení § 86 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, čímž se dopustil přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru.

Obecné námitky účastníka řízení

114. Účastník řízení ve Vyjádření účastníka řízení uvedl, že nehodlá zásadním způsobem polemizovat a rozporovat skutková zjištění správního orgánu ve vztahu k uvedeným pochybením, ani zpochybňovat důkazy, kterými správní orgán své závěry odůvodňuje, nicméně tímto prohlášením nevyslovuje souhlas s tím, že se dopustil uvedených přestupků. Svou argumentaci tímto bude směřovat na zdůraznění i nových skutečností, které mají vliv na výši uložené sankce.
115. Účastník řízení poukázal na základní funkce trestu, a to funkci preventivní, represivní a výchovnou, a to jak vůči pachateli přestupku, tak vůči třetím osobám. Tyto funkce musí být v souladu se zásadou proporcionality ve vzájemné vyváženosti, jinak by nedošlo k potrestání pachatele, a tedy naplnění veřejného zájmu. Požadavek proporcionality je dle účastníka řízení důležitý zejména v souvislosti s přiměřeností výše ukládané sankce a intenzity jejího negativního dopadu do ekonomické sféry pachatele, tj. aby ukládaný trest neohrozil další podnikatelskou činnost pachatele, případně aby se nejednalo o trest

¹¹⁹ Datum uzavření smlouvy č. [REDACTED] s [REDACTED] a datum uzavření smlouvy č. [REDACTED] s [REDACTED].

dokonce likvidační.

116. Součástí zásady proporcionality je dle účastníka řízení též povinnost uvážit, zda není dostačující sankce méně postihující pachatele přestupku, a tedy v projednávaném případě napomenutí či zveřejnění rozhodnutí o přestupku, resp. peněžitého trestu nižší výše, a to i přes to, že se výše uložené sankce v kontextu její maximální přípustné výše může jevit jako adekvátní.
117. Účastník řízení dále upozornil na zásadu individualizace, kdy je při ukládání sankce mj. nutné zohlednit poměry pachatele k míře zavinění a obdobně uvážit negativní dopad a ohrožení veřejného zájmu, včetně otázky nápravy nežádoucího stavu.
118. Účastník řízení uvedl, že k sankcionovaným pochybením došlo v období let 2018 a 2019, přičemž k převzetí účastníka řízení jakožto společnosti došlo stávajícími společníky a managementem až koncem roku 2020. Nový management se dle účastníka řízení potýkal s obnovením podnikatelské činnosti jako takové ve spojení s narovnáním a ustálením ekonomické stránky společnosti, což má být dohledovému orgánu z jeho činnosti známo.
119. Účastník řízení dodal, že došlo k revizi interních procesů společnosti a mj. tedy i ke změnám v oblasti procesu posuzování úvěruschopnosti. Účastník řízení ve Vyjádření účastníka řízení dále provedené změny vyjmenoval.
120. Účastník řízení uvedl, že došlo k odstranění závadného stavu volním jednáním účastníka řízení v době před vydáním Příkazu, a tedy nikoliv v důsledku uložené sankce.
121. Účastník řízení se dále vyjádřil k polehčujícím okolnostem a zmínil ty, které nebyly správním orgánem zohledněny.
122. Účastník řízení jako polehčující okolnost uvedl, že správním orgánem vytýkaným jednáním účastníka řízení nedošlo k více nepříznivému zásahu do práv jednotlivých spotřebitelů, ani ke vzniku újmy těmto spotřebitelům, a to v porovnání se situací a stavem, ve kterém by vytýkaná pochybení absentovala. Dle účastníka řízení svým jednáním spotřebitele nijak negativně neovlivnil, nezkrátil na jejich právech ani neztížil jejich nároky či jejich postavení jako dlužníky.
123. Účastník řízení v souvislosti s výše uvedeným odstavcem odkázal na odstavec 108 Příkazu a uvedl, že dle správního orgánu mělo dojít o ohrožení zákonem chráněného zájmu blíže nespecifikovaných spotřebitelů na řádném průběhu procesu posouzení jejich úvěruschopnosti, čímž mělo dojít ke zhoršení jejich finanční situace. K tomuto účastník řízení dále uvedl, že teze správního orgánu pro účely posuzovacího procesu uložení sankce není dostatečná a relevantní, neboť citované skutečnosti jsou neprokázanými úvahami, správní orgán neuvedl u jakých konkrétních spotřebitelů a jakým konkrétním jednáním mělo dojít k ohrožení zákonem chráněných zájmů a v čem konkrétně takové ohrožení v každém jednotlivém případě spatřuje, přičemž dle účastníka řízení ve všech kontrolovaných případech došlo ze strany účastníka řízení k posouzení úvěruschopnosti spotřebitele. Dle účastníka řízení je nutné posoudit při uložení sankce, zda neúplné ověření úvěruschopnosti mohlo v některém případě zhoršit správním orgánem tvrzenou finanční situaci spotřebitele, respektive, zda by řádné a úplné posouzení schopnosti splácet úvěr mohlo danému negativnímu dopadu do sféry spotřebitele předejít.
124. Účastník řízení jako polehčující okolnost dále v dané věci považuje skutečnost, že účastník řízení byl při objasňování přestupku správnímu orgánu součinný, když správnímu orgánu poskytl veškeré jemu dostupné informace a podklady.

Vypořádání námitek správním orgánem

125. Správní orgán k účastníkem řízení namítané funkci trestu, tj. funkci preventivní, represivní a výchovné, a jejich nutné vzájemné vyváženosti dle zásady proporcionality, uvádí, že účastník řízení nespécifikoval, v čem spatřuje nemožnost naplnění jednotlivých funkcí trestu v tomto konkrétním případě, a proto správní orgán považuje tuto námitku za nedůvodnou.
126. Co se týče určování výše sankce, správní orgán se podrobně zabýval odůvodněním sankce již v rámci Příkazu, kde mj. v odstavci 116 zohlednil majetkové poměry účastníka řízení, díky čemuž správní orgán dospěl názoru, že ukládaná pokuta ve výši 2 000 000 Kč není pro účastníka řízení likvidační, neboť za rok 2021 účastník řízení vykazoval vlastní kapitál ve výši 20 100 tis. Kč a čistý obrát ve výši 15 732 tis. Kč. Účastník řízení za rok 2020 vykázal objem spotřebitelských úvěrů ve výši 4 883 tis. Kč a za rok 2021 ve výši 31 055 tis. Kč.¹²⁰ Přičemž se současně nejedná o pokutu zjevně nepřiměřenou, což mj. reflektuje i zákonem stanovená horní hranice za přestupek v podobě porušení povinnosti uvedené v ustanovení § 86 zákona o spotřebitelském úvěru, která je stanovena na 20 000 000 Kč, čímž zákonodárce zdůraznil závažnost porušení daného ustanovení, neboť se tímto přestupek řadí mezi nejzávažnější přestupky. Správní orgán k tomuto uvádí, že jím stanovená pokuta je tak ve výši 10 % uvedené horní hranice pokuty. Správní orgán dodává, že v souvislosti s účastníkem řízení zmiňovanými funkcemi trestu je právě pokuta, tou, která musí tyto základní funkce trestu vynutit, a proto musí být stanovena v takové výši, která tento účel zajistí. Správní orgán zároveň stanovil výši sankce na základě své předchozí rozhodovací praxe, kdy je nutné taktéž zohlednit individuální okolnosti tohoto a obdobných případů.
127. Správní orgán při určování výše pokuty zohledňoval v daném případě i míru zavinění viz odstavce 113 Příkazu a negativní dopad a ohrožení veřejného zájmu viz odstavce 107 a 108 Příkazu. Přestože nápravu nežádoucího stavu považuje Česká národní banka za polehčující okolnost, může účinnost přijatých opatření k nápravě ověřit až při následné kontrole. Účastník řízení má zákonem stanoveny určité povinnosti, které je povinen plnit, ty však účastník řízení, jak vyplynulo z výše uvedeného, porušil. Správní orgán dodává, že výše popsané protiprávní jednání účastníka řízení má charakter ohrožovacího přestupku a jeho následkem je tedy již samotné ohrožení zájmu chráněného zákonem, v daném případě na řádném vykonávání činnosti s odbornou péčí účastníkem řízení jakožto profesionálem vystupujícím na finančním trhu. Blíže k sankci viz dále v části Odůvodnění pokuty.
128. Správní orgán k převzetí společnosti novými společníky koncem roku 2020 uvádí, že tato skutečnost nemá vliv na již spáchaná protiprávní jednání účastníka řízení a účastník řízení tak nemůže z tohoto důvodu být zbaven odpovědnosti. K revizi interních procesů činnosti účastníka řízení správní orgán uvádí, že je účastník řízení povinen dle zákona mj. dle ustanovení § 15 zákona o spotřebitelském úvěru průběžně ověřovat a pravidelně hodnotit přiměřenost a účinnost zavedených postupů a pravidel. A tedy ani avizované odstranění závadného stavu před vydáním Příkazu nelze považovat za dostatečné, neboť účastník řízení nápravu závadného stavu podrobně nespécifikoval ani nedoložil, přičemž tyto skutečnosti by přesto musely být ověřeny následnou kontrolou.
129. Správní orgán k tvrzení, že nedošlo protiprávním jednáním účastníka řízení k zásahu do práv jednotlivých spotřebitelů, uvádí, že účastník řízení je dle ustanovení § 86 odst. 1 věty druhé zákona o spotřebitelském úvěru oprávněn poskytnout spotřebiteli úvěr pouze

¹²⁰ Spis č.l. 8, CD, soubor: *Kontex Trade International_2020.xlsx* a *Kontex Trade International_výkaz za 2021_30032022.xlsx*.

v případě, že nejsou důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele spotřebitelský úvěr splácet. Zároveň je povinen jednat v souladu s ustanovením § 75 zákona o spotřebitelském úvěru s odbornou péčí a dle ustanovení § 76 téhož zákona jednat čestně, transparentně a zohledňovat práva a zájmy spotřebitele. Vzhledem k výše uvedeným skutkovým okolnostem je zřejmé, že v konkrétních případech, kdy úvěruschopnost spotřebitele řádně neposoudil, porušil povinnosti stanovené právními předpisy a zároveň tím zasáhl do práv jednotlivých spotřebitelů.

130. Správní orgán odkazuje též na odstavec 107 Příkazu, kde uvedl, že zákonodárce považuje již ohrožení způsobené porušením příslušných povinností za natolik závažné, že k odpovědnosti za příslušné přestupky není třeba vzniku přímé škody. Správní orgán k tomuto doplňuje, že případné způsobení majetkové újmy jako účinku přestupku tak sice není podmínkou pro vznik odpovědnosti za delikt ní jednání účastníka řízení, bylo by však bráno jako zásadně přitěžující okolnost. Správní orgán proto vznik škody nezkoumal a při úvaze o výši pokuty zohlednil skutečnost, že v souvislosti s vytýkaným jednáním nebyl u nikoho vznik škody ve smyslu hmotné újmy prokázán.
131. Správní orgán k účastníkem řízení namítanému odstavci 108 Příkazu a k námitce, že k posouzení úvěruschopnosti došlo u všech spotřebitelů, uvádí, že ve 24 případech dle kapitoly (i) *Uchovávání dokumentů a záznamů* tohoto rozhodnutí neuchovával požadované dokumenty a záznamy v rámci posuzování úvěruschopnosti jak vyžaduje zákon, přičemž ve všech zbylých 18, resp. 20 úvěrových případech (tj. včetně 2 úvěrových případů, u kterých došlo k prodloužení doby splatnosti úvěru, čímž příslušné úvěry již nespádaly do výjimky bezúplatných úvěrů, neboť byla uzavřena nová úplatná smlouva o spotřebitelském úvěru), u kterých měl povinnost úvěruschopnost posoudit, bylo zjištěno pochybení účastníka řízení.
132. Správní orgán k účastníkem řízení namítané poskytované součinnosti při objasňování přestupku uvádí, že účastník řízení jakožto nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru, tedy osoba podléhající dohledu, je povinen poskytnout České národní bance potřebnou součinnosti, a to zcela v souladu s ustanovením § 135 zákona o spotřebitelském úvěru¹²¹. Plnění povinnosti stanovené zákonem nepovažuje správní orgán za polehčující okolnost.

Odůvodnění pokuty

133. Ustanovení § 158 zákona o spotřebitelském úvěru stanoví, že **přestupky** podle tohoto zákona **projednává Česká národní banka**.
134. V posuzovaném případě správní orgán prokázal, že se účastník řízení dopustil porušení povinností stanovených zákonem o spotřebitelském úvěru a naplnil tím pojmové znaky přestupků tak, jak je uvedeno výše v tomto rozhodnutí, tj. dopustil se v rámci vícečinného souběhu nestejnorodého¹²² přestupků dle ustanovení § 153 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru a dle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) téhož zákona.
135. Správní orgán proto při stanovení výše sankce vycházel ze **zásady absorpce** zakotvené v ustanovení § 41 odst. 1 přestupkového zákona, ze které vyplývá, že v případě, kdy

¹²¹ Ustanovení § 135 cit.: „(1) Dohled nad dodržováním povinností poskytovatele, zprostředkovatele nebo osoby pořádající odborné zkoušky zaměřené na prokázání odborných znalostí a dovedností podle tohoto zákona, stanovených tímto zákonem a nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 1125/2014, vykonává Česká národní banka. (2) Osoby podléhající dohledu jsou povinny poskytnout České národní bance při výkonu dohledu potřebnou součinnost, zejména jsou povinny jí na vyžádání předložit informace, podklady, objasnění skutečností, záznamy, zprávy nebo s nimi spojené údaje, a to bez zbytečného odkladu nebo ve lhůtě stanovené Českou národní bankou. To platí obdobně pro toho, kdo je důvodně podezřelý, že neoprávněně provozuje činnost podle tohoto zákona.“

¹²² Pachatel více skutky spáchá trestné činy (přestupky) různých skutkových podstat.

správní orgán ukládá účastníkovi řízení sankci za dva nebo více přestupků projednávaných ve společném řízení, ukládá trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný. V případě, že zákon stanoví pro sbíhající se přestupky shodné rozpětí sankcí, ukládá potom trest za přestupek nejjzávažnější.

136. Přestupkový zákon umožňuje uložení alternativních druhů trestů (např. napomenutí)¹²³ a popř. modifikaci trestu (např. podmíněné upuštění od uložení správního trestu).¹²⁴ S ohledem na závažnost protiprávního jednání účastníka řízení v tomto konkrétním případě, a rovněž s přihlédnutím ke skutečnosti, že v případě účastníka řízení došlo ke spáchání přestupků uvedených ve výrokové části A. tohoto rozhodnutí, však nepřipadá aplikace alternativních druhů trestání ani modifikace trestu v úvahu.
137. **Přestupky** podle zákona o spotřebitelském úvěru, jichž se účastník řízení dopustil, hodnotí správní orgán jako **vysoce závažné povahy**. Podle typové závažnosti, vyjádřené horní hranicí sazby pokut¹²⁵, závažnost přestupku reflektuje rovněž zákon o spotřebitelském úvěru, když lze za přestupek dle ustanovení § 153 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru uložit podle ustanovení § 153 odst. 2 písm. a) téhož zákona pokutu do výše 5 000 000 Kč a za přestupek podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru lze uložit podle ustanovení § 154 odst. 3 písm. c) téhož zákona pokutu do výše 20 000 000 Kč.
138. V popsaném případě se jako nejefektivnější prostředek, který zajistí splnění individuálně a generálně preventivního i represivního účelu sankce, jeví **uložení pokuty** dle ustanovení § 154 odst. 3 písm. c) zákona o spotřebitelském úvěru, které umožňuje správnímu orgánu uložit pokutu **do výše 20 000 000 Kč**. V rámci přijetí rozhodnutí uložit pokutu účastníku řízení sehrál podstatnou roli opodstatněný zájem na ochraně potenciálních spotřebitelů.
139. Jak je uvedeno výše, správní orgán jako nejjzávažnější přestupek hodnotí přestupek ad (ii), dle kterého došlo k poskytnutí spotřebitelských úvěrů v rozporu s ustanovením § 86 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru. Správní orgán uvádí, že jednání účastníka řízení, za které správní orgán ukládá sankci tímto rozhodnutím, ohrožuje **významný zájem chráněný zákonem**, a to primárně veřejný zájem na ochraně spotřebitele před neodpovědným poskytnutím úvěru ze strany nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru spočívající v řádném neposouzení jeho úvěruschopnosti. Závažnost celé situace zvyšuje hrozící budoucí dopad na spotřebitele, a to nejen z finančního, ale zároveň i sociálního hlediska, neboť by účastník řízení svým neodpovědným poskytnutím úvěru mohl vyvolat pro spotřebitele negativní následky (např. insolvenci a s ní související dopady jak ekonomické v podobě ztráty majetku, tak společenské v podobě společenské stigmatizace). Předmětnou úpravou je chráněn i celospolečenský zájem na minimalizaci negativních jevů spojených s insolvencí a exekucí spotřebitelů, mj. ve formě ztráty motivace k výdělečné činnosti, ztráty daňových příjmů státu a naopak nárůstu výdajů na sociální dávky.¹²⁶ Účastník řízení tak svým jednáním ohrozil zejména zájem na ochraně neprofesionálních zákazníků na trhu spotřebitelských úvěrů, což je jeden z hlavních cílů regulace v této oblasti. Správní orgán považuje výše uvedené zájmy v oblasti regulace poskytování spotřebitelských úvěrů za velmi významné, a proto hodnotí společenskou škodlivost jednání účastníka řízení jako velmi vysokou, neboť odborné, komplexní a důkladné posouzení úvěruschopnosti spotřebitele ve smyslu ustanovení § 86 zákona o spotřebitelském úvěru je elementárním předpokladem pro řádné poskytování

¹²³ Viz ustanovení § 35, § 45, § 47 až § 50 přestupkového zákona.

¹²⁴ Viz ustanovení § 42 až § 44 přestupkového zákona.

¹²⁵ Srov. rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, ze dne 3. 5. 2013, č. j. 60 A 1/2013-49, který stanoví, že: „Typová závažnost protiprávního jednání nachází svůj odraz již v druhu a rozpětí zákonem stanovené sankce.“

¹²⁶ Srov. Zákon o spotřebitelském úvěru, 1. vydání, 2017, s. 425 – 435 (SLANINA, JEMELKA, VETEŠNÍK, WACHTLOVÁ, FLÍDR).

spotřebitelského úvěru a tedy naplněním jednoho z hlavních účelů zákona o spotřebitelském úvěru. Z uvedených důvodů správní orgán uložil účastníkovi řízení v souladu s ustanovením § 41 odst. 1 přestupkového zákona pokutu právě za jednání účastníka řízení uvedené ve výroku ad (ii) tohoto rozhodnutí.

140. K možné liberaci účastníka řízení dle ustanovení § 21 odst. 1 a 2 přestupkového zákona správní orgán uvádí, že účastník řízení neprokázal, že vynaložil veškeré úsilí, které po něm bylo možné požadovat, aby přestupkům uvedeným v tomto rozhodnutí zabránil. Správnímu orgánu nejsou známy žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že by účastník řízení vyvinul dostatečné úsilí směřující k zabránění porušení povinností stanovených mu zákonem o spotřebitelském úvěru.
141. Při stanovování výše pokuty se správní orgán řídil zásadami uvedenými v ustanovení § 37 přestupkového zákona, povahu a závažnost přestupku posoudil dle ustanovení § 38 přestupkového zákona, a přihlédl ke všem polehčujícím i přitěžujícím okolnostem ve smyslu ustanovení § 39 a § 40 přestupkového zákona. Zároveň správní orgán přihlédl k obecným právním zásadám, zejména k zásadě individualizace sankce a k zásadě legitimního očekávání.
142. Ustanovení § 38 přestupkového zákona stanoví, že povaha a závažnost přestupku je dána zejména mimo jiné významem zákonem chráněného zájmu, který byl přestupkem porušen nebo ohrožen, významem a rozsahem následku přestupku, způsobem spáchání přestupku, okolnostmi spáchání přestupku a délkou doby, po kterou trvalo protiprávní jednání pachatele nebo po kterou trval protiprávní stav udržovaný protiprávním jednáním pachatele.
143. Výše popsané protiprávní jednání má charakter tzv. ohrožujícího deliktu, jeho **následkem** je tedy již samotné ohrožení **zájmu chráněného zákonem**, v daném případě na ochraně spotřebitelů při poskytování spotřebitelských úvěrů. Pokud jde o **účinek** protiprávního jednání účastníka řízení, k naplnění skutkové podstaty správního deliktu spáchaného účastníkem řízení dochází bez ohledu na skutečnost, zda v konkrétním případě dojde příslušným jednáním ke vzniku škody na majetku třetích osob či nikoli. Zákonodárce považuje již ohrožení způsobené porušením příslušných povinností za natolik závažné, že k odpovědnosti za výše popsaný delikt není třeba vzniku škody. Závažným následkem deliktního jednání účastníka řízení tedy bylo již samotné ohrožení.
144. Co se týče **způsobu porušení** předpisu upravujícího oblast poskytování spotřebitelských úvěrů, považuje správní orgán přestupky ad (i) až ad (ii) za delikty **omisivní povahy**, neboť účastník řízení se jich dopustil opomenutím, resp. nekonáním tam, kde mu zákonná ustanovení povinnost nějakým způsobem konat ukládala (tj. před poskytnutím spotřebitelského úvěru řádně posuzovat úvěruschopnost spotřebitele, zejména důsledně a spolehlivě zjišťovat a řádně a dostatečně ověřovat výši a pravidelnost příjmů spotřebitele a současně zjišťovat, řádně a dostatečně ověřovat a zohledňovat výdaje a další finanční závazky spotřebitele, a tedy řádně zjišťovat a posuzovat schopnost spotřebitele svým závazkům dostát a spotřebitelský úvěr splatit a zároveň řádně uchovávat dokumenty a záznamy, na jejichž základě bude možné zpětně zrekonstruovat proces posouzení úvěruschopnosti jednotlivých spotřebitelů).
145. Správní orgán při úvaze o konkrétní výši sankce přihlížel v rámci zákonem stanoveného rozpětí též k tomu, že se účastník řízení při své činnosti dopustil **více přestupků**, přičemž tato skutečnost zvyšuje závažnost sankcionovaného protiprávního jednání a projevuje se přísnější sankcí (projev prvku asperačního při použití absorpční zásady).

146. Správní orgán uvádí k **povaze činnosti** účastníka řízení, že tento je nebankovním poskytovatelem spotřebitelského úvěru ve smyslu zákona o spotřebitelském úvěru, přičemž tuto činnost vykonává za účelem podnikání a tvorby zisku. Účastník řízení, působící na trhu, by měl znát předpisy upravující problematiku nebankovních poskytovatelů spotřebitelského úvěru a dodržovat veškeré povinnosti z těchto předpisů vyplývající. V souvislosti s činností účastníka řízení, tj. poskytování spotřebitelských úvěrů, by měl při této činnosti přistupovat mj. k povinnostem vyplývajícím z požadavku řádného posuzování úvěruschopnosti žadatele o úvěr a obecně k administrování poskytnutí spotřebitelského úvěru maximálně zodpovědně a vyvarovat se jakýchkoli porušení zákona o spotřebitelském úvěru. V činnosti účastníka řízení vztahující se k oblasti posuzování úvěruschopnosti žadatele o úvěr však správní orgán spatřuje řadu porušení, když správní orgán celkem ve 44 případech zjistil pochybení, neboť ve 24 případech nebylo možné vůbec rekonstruovat proces posouzení úvěruschopnosti a ve 20 zbylých případech bylo zjištěno, že nedošlo k řádnému posouzení úvěruschopnosti jednotlivých spotřebitelů. I k tomu správní orgán přihlédl při stanovování výše uložené pokuty.
147. Správní orgán byl účastníkem řízení dne 24.3.2020 informován o pozastavení poskytování nových i opakovaných spotřebitelských úvěrů a také o pozastavení prodloužení doby splatnosti úvěrů, a to od prosince 2019 do odvolání. Dále účastník řízení informoval správní orgán o záměru přijmout nápravná opatření v případě obnovení činnosti.¹²⁷ Účastník řízení dále ve Vyjádření účastníka řízení vyjmenoval další nápravná opatření. Správní orgán k tomuto uvádí, že nápravná opatření účastníka řízení jako taková nelze v tuto chvíli vyhodnotit, neboť nápravná opatření nebyla doložena ani blíže konkretizována, přičemž by je dále bylo možné ověřit až následnou kontrolou.
148. Správní orgán při úvaze o výši sankce přihlédl v rámci zákonem stanoveného rozpětí též k **délce doby**, po kterou trvalo vytýkané protiprávní jednání účastníka řízení, tj. **17 měsíců**, kterou považuje za dostatečně dlouhou k prokázání podnikatelského charakteru činnosti účastníka řízení. Délku trvání hodnotí správní orgán jako **přítěžující okolnost**.
149. Jako k **přítěžující okolnosti**, za níž byly přestupky spáchány, přihlédl správní orgán i ke skutečnosti, že porušení zákona upravujícího práva a povinnosti při poskytování spotřebitelského úvěru nebylo u účastníka řízení ojedinělé, neboť u přestupku ad (ii) nebylo možné z relevantního kontrolního vzorku 42 úvěrových případů celkem ve 24 případech zpětně rekonstruovat proces posouzení úvěruschopnosti jednotlivých spotřebitelů, protože účastník řízení nebyl schopen dodat příslušné podklady a zároveň ve zbylých 18, resp. 20 (tj. včetně 2 úvěrových případů, u kterých došlo k prodloužení doby splatnosti úvěru, čímž příslušné úvěry již nespádaly do výjimky bezúplatných úvěrů, neboť byla uzavřena nová již úplatná smlouva o spotřebitelském úvěru) úvěrových případech bylo prokázáno pochybení, a tedy řádné neposouzení úvěruschopnosti jednotlivých spotřebitelů.
150. Se stejnou pečlivostí, s jakou správní orgán zjišťoval a hodnotil přítěžující okolnosti protiprávního jednání účastníka řízení, vyhledával i skutečnosti svědčící ve prospěch účastníka řízení. Správní orgán vzal při tom jako **polehčující okolnost** v úvahu skutečnost, že s účastníkem řízení nebylo dosud žádné řízení za přestupek v oblasti finančního trhu správním orgánem vedeno, a účastník řízení tak nebyl za žádný přestupek ani trestán. Správní orgán současně jako polehčující okolnost hodnotí účastníkem řízení deklarovaná

¹²⁷ Viz odst. 8 tohoto rozhodnutí.

opatření k nápravě.

151. V souvislosti se stanovením výše pokuty se správní orgán zabýval i **majetkovými poměry** účastníka řízení, přičemž ze sbírky listin bylo možné zjistit informace o stavu hospodaření účastníka řízení za rok 2018, 2019 a 2020. Za rok 2018 účastník řízení vykazoval vlastní kapitál ve výši 52 992 tis. Kč, výsledek hospodaření ve výši 5 542 tis. Kč a čistý obrat ve výši 59 702 tis. Kč. Za rok 2019 účastník řízení vykazoval vlastní kapitál ve výši 647 tis. Kč, záporný výsledek hospodaření 43 345 tis. Kč a čistý obrat ve výši 53 721 tis. Kč. Za rok 2020 účastník řízení vykazoval vlastní kapitál ve výši 3 505 tis. Kč, záporný výsledek hospodaření 6 142 tis. Kč a čistý obrat ve výši 1 653 tis. Kč. Za rok 2021 účastník řízení vykazoval vlastní kapitál ve výši 20 100 tis. Kč a čistý obrat ve výši 15 732 tis. Kč. Správní orgán vzal při stanovení výše pokuty v úvahu i objem poskytnutých úvěrů účastníkem řízení, který za rok 2020 vykázal objem spotřebitelských úvěrů ve výši 4 883 tis. Kč a za rok 2021 ve výši 31 055 tis. Kč.¹²⁸
152. Vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem a v souladu s kontinuitou rozhodovací sankční praxe České národní banky se správní orgán rozhodl uložit účastníku řízení peněžitou **pokutu ve výši 2 000 000 Kč (slovy dva miliony korun českých)**, a to podle ustanovení § 154 odst. 3 písm. c) zákona o spotřebitelském úvěru. Takto uložená pokuta je výrazně při dolní hranici zákonem vymezeného rozpětí, když představuje **10 % z horní hranice zákonné sazby**. Správní orgán je s ohledem na výši ukládané pokuty přesvědčen, že tato pokuta, přestože může být pro účastníka řízení citelná, nemůže být považována za takovou, která by se mohla dotýkat jeho samotné ekonomické existence, přičemž odpovídá závažnosti protiprávního jednání účastníka řízení.
153. Ze všech výše uvedených důvodů rozhodla Česká národní banka tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění povinnosti uhradit náklady řízení

154. Podle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu uloží správní orgán účastníkovi řízení, který vyvolal správní řízení porušením své právní povinnosti povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou. Paušální částka je stanovena prováděcím předpisem ke správnímu řádu, kterým je vyhláška č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělků, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění vyhlášky 112/2017 Sb. (dále jen „Vyhláška“). Z ustanovení § 6 odst. 1 této Vyhlášky vyplývá, že paušální částka nákladů správního řízení, které účastník vyvolal porušením své právní povinnosti, činí 1 000 Kč.
155. Vzhledem ke skutečnosti, že vedené správní řízení bylo, jak bylo podrobně podáno výše, vyvoláno porušením právní povinnosti účastníkem řízení, uložil mu správní orgán povinnost nahradit náklady tohoto správního řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí lze podat podle ustanovení § 81 správního řádu ve spojení s ustanovením § 152 odst. 1 správního řádu rozklad u České národní banky, Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1, a to prostřednictvím sekce licenčních a sankčních řízení. Lhůta pro podání

¹²⁸ Spis č.l. 8, CD, soubor: *Kontex Trade International_2020.xlsx* a *Kontex Trade International_výkaz za 2021_30032022.xlsx*.

rozkladu činí podle ustanovení § 83 odst. 1 správního řádu ve spojení s ustanovením § 152 odst. 5 správního řádu 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí. O rozkladu proti rozhodnutí České národní banky rozhoduje bankovní rada České národní banky.

Ing. Karel Gabrhel, LL.M.
ředitel sekce licenčních a sankčních řízení
podepsáno elektronicky

Mgr. et Mgr. Petra Chroustovská
ředitelka odboru sankčních řízení
podepsáno elektronicky

- **rozhodnutí bankovní rady České národní banky o rozkladz č.j. 2023/019707/CNB/110 ze dne 16. února 2023, sp.zn. Sp/2020/126/573**

ROZHODNUTÍ O ROZKLADU

Bankovní rada České národní banky (dále „bankovní rada“) jako orgán příslušný podle § 5 odst. 2 písm. h) zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o České národní bance“) rozhodovat o rozkladech proti rozhodnutím České národní banky v prvním stupni přezkoumala na základě rozkladu podaného dne 15. 11. 2022 společností Kontex Trade International s.r.o., IČO 24827061, se sídlem Na Okruhu 488/27, 142 00 Praha 4 – Písnice, zastoupenou [REDACTED], advokátem, ev. č. ČAK [REDACTED], se sídlem [REDACTED], rozhodnutí České národní banky č. j. 2022/110707/570 ze dne 31. 10. 2022, sp. zn. Sp/2020/126/573, a po projednání rozkladu v rozkladové komisi ustavené podle § 152 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „správní řád“) rozhodla takto:

Rozhodnutí České národní banky č. j. 2022/110707/570 ze dne 31. 10. 2022 se

I. v části výroku A. podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu ve spojení s § 46c zákona o České národní bance mění tak, že datum „17. 4. 2018“ se nahrazuje datem „19. 4. 2018“,

II. ve zbytku podle § 90 odst. 5 správního řádu ve spojení s § 46c zákona o České národní bance potvrzuje a rozklad společnosti Kontex Trade International s.r.o., IČO 24827061, sídlem Na Okruhu 488/27, 142 00 Praha – Písnice, se v tomto rozsahu zamítá.

ODŮVODNĚNÍ

[1.] Česká národní banka (dále „správní orgán prvního stupně“) zahájila dne 30. 6. 2022 správní řízení se společností Kontex Trade International s.r.o., IČO 24827061, se sídlem Na Okruhu 488/27, 142 00 Praha 4 – Písnice (dále „účastník řízení“) doručením příkazu č. j. 2022/68457/570 ze dne 30. 6. 2022.

[2.] Proti příkazu podal účastník řízení včasný odpor dne 1. 7. 2022, doplněný o odůvodnění dne 1. 8. 2022. Tím byl příkaz zrušen a správní orgán prvního stupně pokračoval ve správním řízení.

[3.] Dne 31. 10. 2022 vydal správní orgán prvního stupně rozhodnutí č. j. 2022/110707/570 (dále „napadené rozhodnutí“), kterým účastníku řízení výrokiem A. uložil pokutu ve výši 2 000 000 Kč podle § 154 odst. 3 písm. c) zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o spotřebitelském úvěru“) za spáchání přestupku podle § 153 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru a přestupku podle § 154 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru.

[4.] Konkrétně dle napadeného rozhodnutí účastník řízení jako nebankovní poskytovatel spotřebitelských úvěrů v období ode dne 17. 4. 2018 do dne 29. 5. 2019 nepožíval a neuchovával dokumenty nebo jiné záznamy týkající se posuzování úvěruschopnosti spotřebitele v rozsahu nezbytném pro hodnověrné osvědčení řádného plnění povinností účastníka řízení. Z relevantního kontrolního vzorku 42 úvěrových případů bylo zjištěno, že v období ode dne 17. 4. 2018 do dne 29. 5. 2019 nedoložil, na základě jakých informací došlo ke změně ve formuláři Profil klienta, který obsahuje rozhodující informace pro posouzení úvěruschopnosti spotřebitele, když jako zdroj pro rekonstrukci procesu posouzení úvěruschopnosti označil ve 14 úvěrových případech data z modulu Kniha činností, která jsou vedena ve formě logů, a nejsou tak zpětně rekonstruovatelná, a v dalších 10 úvěrových případech předložil neúplné údaje z modulu Protokol o změně dat klienta. V období ode dne 17. 4. 2018 do dne 22. 6. 2018 nearchivoval záznamy telefonických hovorů k 20 úvěrovým případům. Tímto jednáním porušil § 78 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru ve spojení s § 78 odst. 2 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru, čímž se dopustil přestupku podle § 153 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru.

[5.] Dále účastník řízení dle napadeného rozhodnutí v období ode dne 23. 4. 2018 do dne 2. 10. 2019 před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru řádně neposuzoval úvěruschopnost jednotlivých spotřebitelů na základě nezbytných, spolehlivých, dostatečných a přiměřených informací. V 6 případech z prověřovaného vzorku 18 úvěrových případů byly schváleny žádosti o poskytnutí spotřebitelského úvěru bez nezbytných podkladů dokládajících deklarované příjmy spotřebitelů, neboť ve 3 úvěrových případech [redacted] (sml. č. [redacted] ze dne 30. 5. 2019, sml. č. [redacted] ze dne 13. 6. 2019, sml. č. [redacted] ze dne 30. 9. 2019) a v úvěrovém případě [redacted] (sml. č. [redacted] ze dne 2. 10. 2019) neměl k dispozici aktuální doklady osvědčující jejich příjem, v případě [redacted] (sml. č. [redacted] ze dne 6. 6. 2018) vycházel z příjmu, který nevyplýval z informací, kterými disponoval, a v případě [redacted] (sml. č. [redacted] ze dne 29. 5. 2018) nedoložil, jak stanovil výši jejího příjmu, když z pracovní smlouvy, kterou disponoval, vyplývala pouze hodinová mzda. V období ode dne 23. 4. 2018 do dne 2. 10. 2019 vycházel v celém prověřovaném vzorku 18 úvěrových případů z deklarovaných tvrzení jednotlivých spotřebitelů o výši závazků, které ověřoval pouze nahlížením do úvěrového registru EUCB, jehož účastníky byl jen značně omezený počet 13 úvěrových společností, a dále vycházel v celém prověřovaném vzorku 18 úvěrových případů pouze z deklarovaných tvrzení jednotlivých spotřebitelů o výši jejich výdajů, aniž by tato tvrzení ověřoval, a přestože ve 4 případech, tj. v případě [redacted] (sml. č. [redacted] ze dne 26. 2. 2019), [redacted] (sml. č. [redacted] ze dne 23. 4. 2018), [redacted] (sml. č. [redacted] ze dne 21. 5. 2018) a [redacted] (sml. č. [redacted] ze dne 6. 6. 2018), měl k dispozici doklady, z nichž mohl ověřit měsíční výdaje a měsíční splátky ze stávajících dluhů spotřebitele, včetně nově načerpaných úvěrů, tyto informace žádným způsobem nezohlednil. V 5 případech z relevantního kontrolního vzorku 42 úvěrových případů a dále ve 2 úvěrových případech, na něž se v důsledku prodloužení původně bezúplatné smlouvy rovněž aplikovaly povinnosti zákona o spotřebitelském úvěru, tj. v případě [redacted] (sml. č. [redacted] ze dne 30. 5. 2018), [redacted] (sml. č. [redacted] ze dne 13. 6. 2018), [redacted] (sml. č. [redacted] ze dne 22. 7. 2018), [redacted] (sml. č. [redacted] ze dne 19. 3. 2019), [redacted] (sml. č. [redacted] ze dne 29. 10. 2018), [redacted] (sml. č. [redacted] ze dne 4. 6. 2019) a [redacted] (sml. č. [redacted] ze dne 4. 6. 2018), řádně neposuzoval před uzavřením smlouvy o spotřebitelském úvěru, kterou se formou dodatku prodlužovala doba splatnosti spotřebitelského úvěru, úvěruschopnost jednotlivých spotřebitelů, když při rozhodování o prodloužení doby splatnosti spotřebitelského úvěru nahlížel pouze do registru EUCB. Tímto jednáním účastník řízení porušil § 86 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, čímž se dopustil přestupku podle § 154 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru.

[6.] Výrokem B. napadeného rozhodnutí uložil správní orgán prvního stupně účastníku řízení povinnost uhradit náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč.

[7.] Napadené rozhodnutí bylo účastníku řízení doručeno dne 31. 10. 2022. Účastník řízení podal proti napadenému rozhodnutí dne 15. 11. 2022 včasný rozklad, v rámci kterého požádal o lhůtu k jeho doplnění, jejíž konec dle požadavků účastníka řízení vycházel na 30. 11. 2022. Správní orgán prvního stupně dne 18. 11. 2022 sdělil účastníkovi řízení, že vyčká na avizované doplnění rozkladu. Účastník řízení nicméně rozklad dosud nedoplnil. Podaným rozkladem se účastník řízení domáhá zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k novému projednání správnímu orgánu prvního stupně, alternativně požaduje změnu výroku napadeného rozhodnutí tak, že dojde ke snížení ukládané pokuty o 500 000 Kč, tj. k uložení pokuty ve výši 1 500 000 Kč, jako další alternativu účastník řízení navrhuje, aby mu byla poskytnuta výhoda splátek ve vztahu k ukládané pokutě, a to rozložením předmětné finanční zátěže do čtyř měsíčních splátek.

[8.] *V řízení o rozkladu přezkoumala bankovní rada napadené rozhodnutí v rozsahu uvedeném v § 98 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich“).*

[9.] Bankovní rada po přezkoumání napadeného rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, dospěla k závěru, že správní orgán prvního stupně zjistil stav věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti, a zjistil rozhodné skutečnosti odůvodňující vydání napadeného rozhodnutí. Správní orgán prvního stupně shromáždil podklady v rozsahu, který je dostatečnou oporou pro vydání napadeného rozhodnutí v souladu s ustanoveními § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu.

[10.] K podanému rozkladu bankovní rada uvádí, že účastník řízení nezpochybňuje skutková zjištění ani právní kvalifikaci přestupků. Námitky účastníka řízení se v zásadě vztahují pouze k výši uložené pokuty, případně k odůvodnění napadeného rozhodnutí. K jednotlivým námitkám uvádí bankovní rada následující.

I. K námitce týkající se možnosti splátek

[11.] *Účastník řízení namítá, že již v opravném prostředku proti dříve vydanému příkazu žádal, aby mu byla poskytnuta výhoda splátek ve vztahu k uložené sankci. Správní orgán prvního stupně se k tomuto požadavku účastníka řízení ve výrokové části napadeného rozhodnutí nevyjádřil a ani z odůvodnění napadeného rozhodnutí není patrné, proč tak neučinil. Tím podle účastníka řízení způsobil vadu napadeného rozhodnutí. Účastník řízení dodává, že je připraven zaplatit uloženou sankci ve čtyřech po sobě jdoucích měsíčních splátkách a v případě snížení uložené sankce o 500 000 Kč tak učiní bezodkladně. V opačném případě zváží přezkum rozhodnutí soudem.*

[12.] Bankovní rada považuje námitku účastníka řízení za nedůvodnou. Podle § 46e odst. 6 zákona o České národní bance je příjem z pokut uložených Českou národní bankou příjmem státního rozpočtu. Podle § 106 odst. 1 správního řádu ve spojení s § 8 odst. 2 zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, vykonává správu pokut uložených Českou národní bankou v rámci dělené správy Celní úřad. Ten je tak příslušný k případnému ujednání splátkového kalendáře. Správní orgán prvního stupně ve výroku A. napadeného rozhodnutí na příslušný Celní úřad pro hlavní město Prahu v souvislosti s uloženou pokutou odkazuje. Bankovní rada tak nepovažuje za vadu rozhodnutí, pokud se správní orgán prvního stupně v odůvodnění napadeného rozhodnutí dále nevěnoval možnosti účastníka řízení splatit uloženou pokutu ve splátkách. Není proto důvod ani možnost vyhovět alternativnímu návrhu účastníka řízení a uložit zaplacení pokuty ve splátkách v řízení o rozkladu proti napadenému rozhodnutí.

[13.] Co se týká sdělení účastníka řízení, že pokud bude pokuta snížena o 500 000 Kč, je ochoten ji zaplatit bezodkladně, odkazuje bankovní rada na další text tohoto rozhodnutí o rozkladu a na body 133 až 153 napadeného rozhodnutí, v nichž se správní orgán prvního stupně podrobně věnoval odůvodnění výše ukládané pokuty. Ochotu účastníka řízení pokutu

zaplatit ve výši a za podmínek, které si sám stanoví, bankovní rada za relevantní důvod pro snížení pokuty nepovažuje.

II. K námitce týkající se zohlednění polehčujících okolností

[14.] Účastník řízení namítá, že při stanovení výše ukládané sankce je namístě zohlednit jím zmiňované polehčující okolnosti. Účastník řízení uvádí, že poskytnutí součinnosti je podle příslušných ustanovení přestupkového práva ve spojení s příslušnými normami práva trestního obecně považováno za polehčující okolnost a skutečnost, že poskytnutí součinnosti je povinností nebankovního poskytovatele spotřebitelského úvěru ve smyslu příslušných ustanovení zákona o spotřebitelském úvěru, jak správní orgán prvního stupně uvádí v bodě 132 napadeného rozhodnutí, není důvodem pro to, aby uvedená polehčující okolnost nebyla zohledněna. Pokud správní orgán prvního stupně nepovažuje plnění povinnosti stanovené zákonem za polehčující okolnost, nemá tato úvaha podle účastníka řízení oporu v platném právu, a jedná se tak o vadu řízení.

[15.] Bankovní rada považuje námitku účastníka řízení za nedůvodnou. Jedná se o námitku uplatněnou účastníkem řízení již před vydáním napadeného rozhodnutí, kterou správní orgán prvního stupně vypořádal v bodě 132 napadeného rozhodnutí, na něž bankovní rada odkazuje. Jak je již výše zmíněno, odůvodnění uložené pokuty se správní orgán prvního stupně věnoval v bodech 133 až 153 napadeného rozhodnutí. Polehčujícím okolnostem se konkrétně věnoval v bodě 150 napadeného rozhodnutí. Správní orgán prvního stupně dle bankovní rady správně vyhodnotil jako polehčující okolnosti, že s účastníkem řízení dosud nebylo vedeno žádné správní řízení za přestupek v oblasti finančního trhu a že účastník řízení deklaroval opatření k nápravě.

[16.] Účastník řízení uvádí, že jako polehčující okolnost měla být zohledněna skutečnost, že poskytl součinnost orgánu dohledu, resp. správnímu orgánu prvního stupně. Účastník řízení v této souvislosti odkazuje na příslušná ustanovení přestupkového práva ve spojení s příslušnými normami práva trestního, neuvádí však žádná konkrétní ustanovení, z nichž své závěry dovozuje. Co se týká účastníkem řízení zmiňované povinnosti poskytnout správnímu orgánu prvního stupně součinnost při výkonu dohledu nad dodržováním povinností plynoucích ze zákona o spotřebitelském úvěru, tato povinnost je zakotvena v § 135 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru¹.

[17.] Demonstrativní výčet polehčujících okolností obsahuje § 39 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Žádná z polehčujících okolností v tomto výčtu uvedených neodpovídá plnění zákonem stanovené povinnosti. Jestliže měl účastník řízení na mysli ustanovení § 39 písm. d) zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, podle kterého je polehčující okolností, pokud pachatel přestupku oznámil přestupek správnímu orgánu a při jeho objasňování účinně napomáhal, bankovní rada uvádí, že o tuto polehčující okolnost se v případě účastníka řízení nejedná. Aby byla tato polehčující okolnost naplněna, musí být obě podmínky splněny kumulativně, tedy účastník řízení by musel správnímu orgánu prvního stupně oznámit spáchání přestupku a účinně napomáhat při jeho objasňování.² Ze správního spisu je přitom

¹ Ustanovení § 135 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru: „Osoby podléhající dohledu jsou povinny poskytnout České národní bance při výkonu dohledu potřebnou součinnost, zejména jsou povinny jí na vyžádání předložit informace, podklady, objasnění skutečností, záznamy, zprávy nebo s nimi spojené údaje, a to bez zbytečného odkladu nebo ve lhůtě stanovené Českou národní bankou. To platí obdobně pro toho, kdo je důvodně podezřelý, že neoprávněně provozuje činnost podle tohoto zákona.“

² Aby správní orgán mohl přihlídnout ke skutečnosti, že pachatel přestupku oznámí jím spáchaný přestupek, jako k polehčující okolnosti, tak s ohledem na slučovací spojku „a“, musí pachatel přestupku ještě účinně napomáhat k objasnění takového přestupku. Předpokládá se tak osobní aktivita pachatele přestupku. Je totiž na pachateli přestupku a následně i obviněném, jakou procesní strategii zvolí (NSS 1 As 96/2008). K pojmu „objasnění

patrné, že řízení bylo zahájeno vydáním příkazu a dále správní řízení probíhalo standardním způsobem, z kterého není podle bankovní rady možné dovodit, že by účastník řízení účinně napomáhal při objasnění spáchaných přestupků, natož že by své protiprávní jednání oznámil.

[18.] Jelikož je výčet v § 39 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich demonstrativní, zabývala se bankovní rada dále tím, zda účastníkem řízení tvrzenou skutečnost není možné posuzovat jako polehčující okolnost v textu zákona výslovně neuvedenou. Shodně se správním orgánem prvního stupně však dospěla k závěru, že plnění zákonem stanovené povinnosti polehčující okolností není. Obecně lze vyjít z toho, že polehčující okolnosti spočívající v přístupu účastníka k řízení vyžadují určitou vyšší míru iniciativy ze strany účastníka řízení, tj. nikoliv pouze splnění povinnosti. To platí jak v řízení o přestupcích, tak v řízení trestním, na jehož principy se účastník řízení také odvolává. Bankovní rada odkazuje i na rozsudek Nejvyššího správního soudu³: „Podobné pak platí o argumentaci týkající se toho, že stěžovatelka v průběhu správního řízení poskytovala součinnost. Stejně jako městský soud uvádí i soud kasační, že jedinou aktivní součinností bylo to, že stěžovatelka řádně reagovala na výzvu žalovaného ze dne 14. 7. 2017 a poskytla jím požadované informace. Povinnost poskytnout požadované informace však stěžovatelku tížila s ohledem na § 8 odst. 3 zákona č. 15/1998 Sb., o dohledu v oblasti kapitálového trhu a o změně a doplnění dalších zákonů. Splnění této povinnosti proto nelze považovat za takovou součinnost, která by se měla projevit ve výši uložené pokuty, neboť nepřekročila rámec povinností stanovených pro stěžovatelku právními předpisy.“ Nejvyšší správní soud se sice vyjadřoval k tomu, zda lze jako polehčující okolnost posuzovat splnění povinnosti součinnosti při dohledu nad kapitálovým trhem, v obecné rovině lze však názor Nejvyššího správního soudu aplikovat i na posuzovaný případ.

[19.] Bankovní rada tedy nesdílí názor účastníka řízení, že správní orgán prvního stupně zatížil napadené rozhodnutí vadou, pokud zákonem uloženou povinnost součinnosti nezohlednil jako polehčující okolnost.

III. K námitce týkající se ohrožení zájmů spotřebitele

[20.] *Účastník řízení namítá, že ohrožení zákonem chráněných zájmů, tedy zájmu klientů na tom, aby jim nebyl poskytnut spotřebitelský úvěr, který nebudou schopni splácet, nemohlo nastat tím, že účastník řízení řádně neukládal dokumentaci k rekonstruování procesu posuzování úvěruschopnosti, ale pouze případnými pochybeními v procesu posuzování úvěruschopnosti jednotlivých žadatelů o úvěr. Účastník řízení v této souvislosti namítá nedostatečné odůvodnění výrokové části příkazu, a to pro neurčitost bodu 108 příkazu, neboť podle účastníka řízení není zřejmé, kteří spotřebitelé měli utrpět újmu na svých právech, přičemž tuto vadu přebírá napadené rozhodnutí.*

[21.] *Účastník řízení dále uvádí, že v době, kdy mělo dojít k porušení povinností, měl nastavena řádná pravidla a postupy, které byly schváleny v licenčním řízení správním orgánem prvního stupně. Pokud přesto došlo k porušení povinností, stalo se tak nedodržováním vnitřních pravidel ze strany některých zaměstnanců, respektive chybami v elektronickém systému.*

[22.] Dle bankovní rady je i tato námitka účastníka řízení nedůvodná. Účastník řízení uplatnil uvedenou námitku již v řízení před správním orgánem prvního stupně, který se s ní vypořádal v bodech 127 až 130 napadeného rozhodnutí. Zákonem chráněnému zájmu se správní orgán prvního stupně věnoval i v části napadeného rozhodnutí týkající se odůvodnění pokuty,

přestupku“ Nejvyšší správní soud uvedl, že se jedná o činnost: „(...) která za pomoci procesních prostředků uplatněných ve správním řízení umožní vyvodit právní závěry, na jejichž základě lze přestupek vyřídit, tedy o něm rozhodnout.“ (NSS 4 Ads 40/2012)

(VETEŠNÍK, Pavel. § 39 [Polehčující okolnosti]. In: JEMELKA, Luboš, VETEŠNÍK, Pavel. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 324, marg. č. 13.)

³ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2022, č. j. 2 Afs 30/2021-61.

konkrétně v bodě 143. Bankovní rada se závěry správního orgánu prvního stupně souhlasí a na uvedené části napadeného rozhodnutí tak odkazuje.

[23.] Účastník řízení v rozporu s § 78 zákona o spotřebitelském úvěru neuchovával dokumenty nebo jiné záznamy týkající se posuzování úvěruschopnosti spotřebitelů v rozsahu nezbytném pro hodnověrné osvědčení řádného plnění jeho povinností, čímž se dopustil přestupku podle § 153 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru. Jak uvádí i komentářová literatura, „příkaz uchovávat dokumenty k osvědčení splnění povinností je záměrně upraven a sankcionován vedle samotných povinností. Správního deliktu dle § 153 odst. 1 písm. e) se proto dopustí i ten subjekt, který ačkoli jednotlivé povinnosti dle SpotřÚ splnil, o čemž dohledový orgán nemusí mít v konkrétním případě pochybnosti, nepořídil si záznam, pomocí kterého by mohl osvědčit splnění zákonných povinností“.⁴ Podle bankovní rady tedy nelze souhlasit s námitkou účastníka řízení, že k ohrožení zákonem chráněných zájmů mohlo dojít pouze případnými pochybeními v procesu posuzování úvěruschopnosti jednotlivých žadatelů o úvěr.

[24.] Námitka účastníka řízení týkající se nedostatečného odůvodnění výrokové části příkazu pro neurčitost bodu 108 příkazu, z něhož podle účastníka řízení není zřejmé, kteří spotřebitelé utrpěli újmu na svých právech, je podle bankovní rady nedůvodná. Příkaz byl zrušen podáním včasného odporu ze strany účastníka řízení v souladu s § 150 správního řádu, jeho přezkum v rámci řízení o rozkladu proto není namístě. K námitce účastníka řízení, že tuto vadu převzalo i napadené rozhodnutí, bankovní rada uvádí, že ji rovněž považuje za nedůvodnou. Napadené rozhodnutí specifikuje jednotlivé spotřebitele i jednání účastníka řízení, kterým byla naplněna skutková podstata přestupků, a to v části napadeného rozhodnutí týkající se skutkových zjištění k jednotlivým přestupkům účastníka řízení. Napadené rozhodnutí proto netrpí vadou vytykanou účastníkem řízení.

[25.] Dále se bankovní rada věnuje námitce účastníka řízení, že měl nastavena pravidla a postupy, které správní orgán prvního stupně schválil v licenčním řízení. Účastník řízení uvádí, že pokud přesto došlo k porušení povinností, stalo se tak nedodržením povinností ze strany některých zaměstnanců, respektive chybami v elektronickém systému. Bankovní rada považuje i tuto námitku za nedůvodnou. V rámci licenčního řízení správní orgán prvního stupně zjišťuje, zda žadatel splňuje předpoklady stanovené zákonem pro vydání oprávnění k výkonu regulované činnosti. Postupy a pravidla obsažená v žádosti o vydání oprávnění k činnosti tedy není možné pojímat jako definitivní, ale naopak je třeba přizpůsobovat je aktuální právní úpravě a reálné aktuální praxi poskytovatele spotřebitelských úvěrů⁵. Zároveň je povinností poskytovatele spotřebitelských úvěrů zajistit, aby přijatá pravidla a postupy byly dodržovány ze strany zaměstnanců, respektive aby dodržování pravidel nebránilo chyby elektronického systému.

[26.] K tvrzení účastníka řízení, že případná porušení povinností jsou důsledkem pochybení ze strany jednotlivých zaměstnanců, případně chybami v elektronickém systému, bankovní rada odkazuje na bod 140 napadeného rozhodnutí, v němž správní orgán prvního stupně konstatoval, že mu nejsou známy skutečnosti nasvědčující tomu, že by účastník řízení vyvinul úsilí směřující k zabránění porušení povinností stanovených mu zákonem.

[27.] Bankovní rada podotýká, že v kontrolovaném období necelého roku a půl bylo u téměř všech kontrolovaných vzorků zjištěno pochybení, které ve svém důsledku vedlo k ohrožení zájmu na řádném procesu posuzování úvěruschopnosti, respektive ochraně spotřebitele při poskytování spotřebitelských úvěrů. Bankovní rada tak posoudila jednání účastníka řízení jako pokračování v přestupku. Pochybení při uchovávaní záznamů a dokumentů týkajících se

⁴ Správní delikty osoby oprávněné poskytovat nebo zprostředkovávat spotřebitelský úvěr. In: SLANINA, Jan, JEMELKA, Luboš, VETEŠNÍK, Pavel, WACHTLOVÁ, Lucie, FLÍDR, Jan. Zákon o spotřebitelském úvěru. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, § 153, s. 716, marg. č. 7.

⁵ K tomu viz například § 15 odst. 3 zákona o spotřebitelském úvěru: „Nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru je povinen průběžně ověřovat a pravidelně hodnotit přiměřenost a účinnost zavedených postupů a pravidel.“

posuzování úvěruschopnosti vykazují časovou souvislost, podobný způsob provedení a v souhrnu naplňují skutkovou podstatu přestupku podle § 153 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru. Taktéž z jednotlivých pochybení spočívajících v poskytnutí spotřebitelského úvěru bez řádného posouzení úvěruschopnosti je podle bankovní rady patrná souvislost časová, podobný způsob provedení a v souhrnu naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 154 odst. 1 písm. e) zákona o spotřebitelském úvěru. Bankovní rada tak na straně účastníka řízení spatřuje nedostatečnou kontrolu nastavených pravidel a má na základě skutkových zjištění za to, že byl účastník řízení srozuměn s tím, že v důsledku nedostatečné kontroly nastavených pravidel může být porušen zákonem chráněný zájem na řádném procesu posuzování úvěruschopnosti, respektive na ochraně spotřebitele při poskytování spotřebitelských úvěrů.

IV. K námitce týkající se ekonomické situace účastníka řízení

[28.] *Účastník řízení odkazuje na body 126, 127, 128 a 151 napadeného rozhodnutí a uvádí, že údaje a skutečnosti zde uvedené jsou správné a přesné, je však vadou procesu správního uvažování přehlížet okolnosti vedoucí ke správním orgánem prvního stupně konstatovanému stavu. Jako polehčující okolnost měl být dle účastníka řízení zohledněn řádný, objektivní a proaktivní přístup nového vedení účastníka řízení. Vykazovaná výše vlastního kapitálu účastníka řízení v rozhodném období, kterou mimo jiné správní orgán prvního stupně odůvodnil výši uložené pokuty, je z podstatné části tvořena dobrovolnými příplatky společníků mimo základní kapitál. Účastník řízení tak považuje za spravedlivé snížit významnou finanční zátěž v podobě ukládané sankce.*

[29.] Námitka účastníka řízení je podle bankovní rady nedůvodná a správní orgán prvního stupně se s ní již vypořádal v bodech napadeného rozhodnutí, na které odkazuje i účastník řízení. Bankovní rada s tímto vypořádáním souhlasí a shrnuje, že správní orgán prvního stupně vycházel při ukládání správního trestu z kritérií uvedených v § 37 a následujících zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. V souladu s těmito ustanoveními se při určení druhu správního trestu a jeho výměry zabýval zejména povahou a závažností přestupků (body 137 až 139 napadeného rozhodnutí), následkem protiprávního jednání (bod 143 napadeného rozhodnutí), způsobem spáchání přestupků (bod 144 napadeného rozhodnutí) a rovněž hodnocením přitěžujících okolností (bod 148 napadeného rozhodnutí) a polehčujících okolností (bod 150 napadeného rozhodnutí). Správní orgán prvního stupně přihlédl také k tomu, že se účastník řízení při své činnosti dopustil více přestupků, což mělo rovněž vliv na výši ukládané pokuty. Co se týká ekonomické situace účastníka řízení, respektive jeho majetkových poměrů, vycházel správní orgán prvního stupně v bodě 151 napadeného rozhodnutí také z objemu poskytnutých spotřebitelských úvěrů a výše čistého obrátu, které svědčí o cash flow účastníka řízení. Bankovní rada souhlasí s názorem správního orgánu prvního stupně uvedeným v bodě 128 napadeného rozhodnutí, že převzetí účastníka řízení novými společníky nemá vliv na již spáchaná protiprávní jednání účastníka řízení. Přístup účastníka řízení po převzetí novými společníky správní orgán prvního stupně zohlednil, když jako polehčující okolnost vzal v potaz deklarovaná opatření k nápravě.

[30.] S ohledem na výše uvedené bankovní rada konstatuje, že správní orgán prvního stupně v rámci rozhodování o výši pokuty vzal v úvahu všechna zákonná kritéria a logicky, srozumitelně a přezkoumatelným způsobem se s nimi v bodech 133 až 153 napadeného rozhodnutí vypořádal. Výše pokuty pro účastníka řízení není likvidační a účastník řízení má prostředky na její zaplacení, což účastník řízení ani nerozporuje.

[31.] K finanční zátěži, kterou uložena pokuta pro účastníka řízení představuje, odkazuje bankovní rada na judikaturu a cituje z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. As 9/2008-133 ze dne 20. 4. 2010: „[t]o samozřejmě neznamená, že by pokuta za jiné správní delikty měla ztratit cokoli z své účinnosti. Naopak,... aby pokuta za jiný správní delikt naplnila svůj účel z hlediska individuální i generální prevence, musí být citelným

zásahem do majetkové sféry pachatele. Odpovídající intenzita majetkové újmy bude v konkrétních případech záviset na řadě faktorů, v první řadě však na závažnosti spáchaného deliktu.“ a z nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 14/09 ze dne 25. 10. 2011 (N 183/63 SbNU 117; 22/2012 Sb.): „[j]e samozřejmé, že uložení této sankce je pro pachatele nepříjemné a úkorné, avšak takový účinek je přirozenou a dokonce žádoucí vlastností jakékoli sankce – pokud by tomu tak nebylo, vytratil by se generálně preventivní smysl sankcí.“

[32.] Na základě výše uvedeného považuje bankovní rada uloženu pokutu za přiměřenou, a neshledala tak důvod k jejímu snížení o 500 000 Kč dle návrhu účastníka řízení v podaném rozkladu.

[33.] Bankovní rada při přezkumu výroku napadeného rozhodnutí zjistila nesprávnost, když je jako počáteční datum přestupku vymezeného ve výroku A. bodu (i) uvedeno datum 17. 4. 2018, ačkoliv z textu odůvodnění je patrné, že kontrolované období bylo ode dne 19. 4. 2018 do 2. 10. 2019. Tato nesprávnost vznikla chybným uvedením data uzavření smlouvy o spotřebitelském úvěru v pěti kontrolovaných případech. Nahlédnutím do správního spisu sp. zn. Sp/2020/126/573 bankovní rada zjistila, že k uzavření uvedených smluv došlo až ke dni 19. 4. 2018 a později⁶. Tuto vadu, která způsobila nesprávnost napadeného rozhodnutí, bylo možné odstranit změnou napadeného rozhodnutí ve výroku spočívající v nahrazení data „17. 4. 2018“ datem „19. 4. 2018“. To vše v souladu s podmínkami, které pro změnu rozhodnutí v odvolacím řízení stanoví správní řád. V ostatním nebyla shledána nezákonnost či nesprávnost napadeného rozhodnutí.

[34.] S ohledem na výše uvedené proto bankovní rada rozhodla tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí se v souladu s ustanovením § 152 odst. 5 ve spojení s § 91 odst. 1 správního řádu nelze dále odvolat.

otisk úředního razítka

prof. Dr. Ing. Jan Frait
viceguvernér
podepsáno elektronicky

Ing. Karina Kubelková, Ph.D., MBA
členka bankovní rady
podepsáno elektronicky

⁶ Jednalo se o smlouvu č. [redacted] uzavřenou s [redacted] 23. 4. 2018 (chybně uvedeno 18. 4. 2018), smlouvu č. [redacted] uzavřenou s [redacted] 19. 4. 2018 (chybně uvedeno 18. 4. 2018), smlouvu č. [redacted] uzavřenou s [redacted] 19. 4. 2018 (chybně uvedeno 18. 4. 2018), smlouvu č. [redacted] uzavřenou s [redacted] 19. 4. 2018 (chybně uvedeno 17. 4. 2018) a smlouvu č. [redacted] uzavřenou s [redacted] 19. 4. 2018 (chybně uvedeno 18. 4. 2018).